STAB
GERECHTELIJKE OMGEVINGSDESKUNDIGEN

Raad van State
team Depot en Archief
Ingekomen:
Zaaknummer:
Datum: 23-7-18
Paraaf:

De Voorzitter van de Afdeling
bestuursrechtspraak
van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Uw kenmerk	Uw brief	Kenmerk	Datum
201801485/1/R6	24 mei 2018	STAB-40572	23 juli 2018

Onderwerp
Bestemmingsplan "Noordwest ziekenhuis Alkmaar"

In antwoord op uw brief van 24 mei 2018 ontvangt u hierbij het gevraagde verslag.
Ik verzoek u mij te zijner tijd op de hoogte te stellen van de uitspraak in dit geschil.

De directeur,
b/a

mr. A.T. Dalen Gilhuijs

Contactpersoon: bc. K.A. Ottens
Telefoonnummer: +31703150159
Mobiele tel.nr: +31613266850
E-mailadres: k.a.ottens@STAB.nl

STAB
GERECHTELIJKE OMGEVINGSDESKUNDIGEN

Verslag ex artikel 8:47 Algemene wet bestuursrecht

Opdrachtgever
Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Kenmerk opdrachtgever
201801485/1/R6

Datum opdracht
24 mei 2018

Onderwerp
Bestemmingsplan "Noordwest ziekenhuis Alkmaar", te Alkmaar.

Kenmerk STAB
STAB-40572

Datum
23 juli 2018

Opstellers
bc. K.A. Ottens
drs. J.F. Schuurman
ir. V.C.A. Bogaardt
dr. J.F. Voerman

Toetser
mr. P.A. Petri-van Dongen

Inhoud

	Samenvatting	**3**
1	**INLEIDING**	**8**
1.1	Het besluit	8
1.2	De appellanten	8
1.3	De onderzoeksvraag	8
1.4	De gevolgde werkwijze	8
1.5	Het plan	9
1.6	De bezwaren	9
1.7	Opzet van het verslag	9
2	**DE SITUATIE**	**11**
2.1	De bestaande situatie	11
2.2	De beoogde situatie	13
2.2.1	De herstructurering van het terrein	13
2.2.2	Alternatieven	15
3	**HET PLAN**	**19**
4	**DE ALKMAARDERHOUT**	**23**
4.1	De geschillen	23
4.2	Raadsbesluit 1969	25
4.3	Vellen van bomen	25
4.3.1	Zwaarwegend belang	27
4.3.2	Alternatieven	27
4.4	Gevolgen voor het Beschermde Stadsgezicht	29
4.5	Compensatie	33
4.5.1	Mate van compensatie	34
4.5.2	Ontsluitingsweg	35
4.5.3	Extra vergroening	36
5	**BESCHERMDE SOORTEN**	**37**
5.1	Het geschil	37
5.2	Het onderzoek	37
5.3	De bosuil	39
5.4	Vleermuizen	40

6	**PARKEREN EN VERKEER**	**43**
6.1	Parkeren	43
6.1.1	Het geschil	43
6.1.2	Opzet bevindingen	44
6.1.3	De huidige parkeersituatie	45
6.1.4	Planologische regeling parkeren	49
6.1.5	Het parkeerbeleid	50
6.1.6	Berekening parkeervraag	51
6.1.7	Aanbod parkeerplaatsen	53
6.1.8	Samenvatting: bepalen onbalans	60
6.2	Bereikbaarheid	61
6.2.1	Het geschil	61
6.2.2	Bevindingen	61
6.3	Ambulanceroute	64
6.3.1	Het geschil	64
6.3.2	Bevindingen	64
7	**HET DEMPEN VAN EEN WATERGANG**	**67**
7.1	Het geschil	67
7.2	De planregeling	68
7.3	De onderzoeken	69
7.4	De beoordeling van de onderzochte effecten	74
	BIJLAGEN	**75**

Samenvatting

De raad van de gemeente Alkmaar heeft bij besluit van 14 december 2017 het bestemmingsplan "Noordwest ziekenhuis Alkmaar" gewijzigd vastgesteld. Tegen dit besluit zijn drie beroepen ingesteld. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft de STAB verzocht de gevolgen van het plan beschrijven, voor zover dat nodig is voor de behandeling van deze zaak.

In het verslag is het volgende vastgesteld:

Alkmaarderhout
Uit de gegevens die verweerder heeft verstrekt blijkt niet dat de raad in 1969 heeft besloten een absoluut verbod in te stellen voor uitbreiding van het ziekenhuis in de Alkmaarderhout.

In de procedure van de vergunningverlening voor het vellen van houtopstanden zal het exacte aantal te vellen bomen vastgesteld moeten worden. Ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan kan in beginsel volstaan worden met de constatering dat in het plangebied waardevolle en monumentale bomen staan. Voor het vellen van deze houtopstanden geldt blijkens artikel 4, lid 2 van de Bomenverordening Alkmaar 2017 het strikte toetsingskader; alternatieven moeten nauwgezet zijn onderzocht en alleen een zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang weegt op tegen duurzaam behoud van deze bomen. Uit het verweerschrift blijkt dat de raad dit maatschappelijk belang, de borging van de kwaliteit van zorg, laat prevaleren boven het behoud van de bomen. Met betrekking tot alternatieven is geconstateerd dat de meest recente schets niet in de belangenafweging is betrokken. Uit deze schets blijkt dat de initiatiefnemer tracht de bestaande bomen zoveel als mogelijk te behouden. Uit de schets blijkt dat voor de nieuwbouw van het ziekenhuis 240 m^2 van het parkbos benodigd is. Planologisch is echter niet gewaarborgd dat de bestaande bomen zoveel als mogelijk worden behouden. In de planregels zijn uitsluitend voorwaarden opgenomen voor vervangende aanplant. Op basis van het aangedragen meest recente alternatief is de oppervlakte van 4.300 m^2 die voor maatschappelijke en medisch gerelateerde functies binnen de gebiedsaanduiding "Overige zone – gebruiksgebied-1" aangewend kan worden te ruim.

Het plan geeft niet de mogelijkheid de essentiële elementen van het beschermde stadsgezicht aan te tasten. Het plan leidt wel tot een aantasting van de recreatieve waarde en de natuurwaarde van het parkbos. De mate van aantasting zal mede afhangen van de bouwmassa en de wijze waarop de bebouwing wordt ingepast. De aantasting is echter niet van dien aard dat het gehele parkbos zijn recreatieve functie van natuurbeleving in een

stedelijke omgeving zal verliezen. Verweerder heeft de intentie uitgesproken deze aantasting te compenseren.

Hoewel de compensatie qua aantallen en oppervlakte gelijk is aan hetgeen zal verdwijnen, kan de compensatie uit ecologisch oogpunt niet van hetzelfde niveau zijn. Ecosystemen en de bomen die daar een onderdeel van zijn, hebben immers tijd nodig om zich te kunnen ontwikkelen. Echter op grond van de Bomenverordening Alkmaar 2017 geldt geen verplichting om de bomen die worden gekapt te compenseren. In de Bomenverordening is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders opgenomen om herplant verplicht te stellen. Aanvullend geldt hetgeen de raad in de planregels en in de notitie "Kaders groencompensatie" heeft bepaald. Het ecosysteem en de bomen zijn hierin niet op zodanige wijze beschermd dat van de compensatie wordt verlangd dat deze in functioneel of ecologisch opzicht onmiddellijk gelijkwaardig is aan de huidige boszone. Het kader gaat niet uit van het boomkroonvolume maar van de oppervlakte en het aantal bomen dat moet worden gecompenseerd. De bepaling in de planregels dat het parkachtig groen duurzaam moet worden ingericht en in stand gehouden, waarborgt dat de compensatie op verantwoorde wijze plaatsvindt.
Voor zover wordt gesteld dat de groencompensatie op de hoek van de Metiusgracht en Wilhelminalaan samenvalt met een wegontsluiting is geconstateerd dat de compensatielocatie niet doorsneden kan worden met een ontsluitingsweg. Het plan maakt de aanleg van een ontsluitingsweg aan de randen van de compensatielocatie wel mogelijk.

Met de bestemmingsomschrijving behorende bij de bestemming "Maatschappelijk" is een flexibele inrichting van het ziekenhuisterrein mogelijk. Een bestemming "Maatschappelijk/Groen" zoals appellante Stichting ANIMO heeft voorgesteld, geeft ten opzichte van de huidige bestemming geen extra waarborgen voor de realisatie van groen.

Beschermde soorten
Het is niet gebleken dat de gehanteerde onderzoeksmethodes niet deugdelijk zijn.

Niet is gebleken dat de bosuil in de rand van het parkbos, in het plangebied, verblijft. Niet is aangetoond dat het jachtgebied te klein is geworden. Daarbij is opgemerkt dat bosuilen flexibel zijn in hun prooikeuze. Met verweerder ben ik daarom van mening dat de bosstrook in het plangebied geen onderdeel uitmaakt van het essentiële leefgebied.
Tijdens het onderzoek zijn geen jaarrond beschermde nesten in het plangebied aangetroffen. Ook zijn geen vogels waargenomen met jaarrond beschermde nestplaatsen.

Met betrekking tot vleermuizen is geconstateerd dat het niet uitgesloten is dat een of meerdere bomen, waarin verblijfplaatsen voorkomen, verwijderd zullen worden. Om in

voldoende alternatieve verblijfplaatsen te voorzien zullen in de directe omgeving waar bomen met een verblijfplaats verdwijnen, vleermuiskasten worden opgehangen en waar mogelijk holtes in bestaande bomen gecreëerd worden. Vleermuizen, met name de soorten die de voorkeur geven aan een rustige omgeving zoals de gewone grootoorvleermuis, zullen de huidige bosstrook in het plangebied door het intensievere gebruik waarschijnlijk mijden. In het onderzoeksrapport is hierover aangegeven dat het grootste gedeelte van het Westerhout onverstoord blijft en dat dit deel voldoende ruimte biedt voor de verschillende soorten om hiervan gebruik te maken.

Parkeren en verkeer

Het toegelaten gebruik van de gebouwen Westerlicht en Cadettenschool kan een extra aanloop van bezoekers met zich meebrengen ten opzichte van de huidige situatie. Bij de berekening van de parkeervraag voor de gronden met de bestemming "Gemengd" is daar geen rekening mee gehouden. De parkeervraag is derhalve niet berekend op basis van de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan. Wanneer de maximale parkeervraag van de functies op de gronden met de bestemming "Gemengd" wel zou zijn betrokken bij de berekening van de parkeervraag, dan is het beoogde aanbod van 1.250 parkeerplaatsen niet afdoende.

In de eindsituatie worden ten opzichte van de huidige situatie 250 extra parkeerplaatsen gerealiseerd op door het ziekenhuis gereguleerde terreinen. De beoogde eindsituatie betreft een ondergrondse parkeergarage in combinatie met parkeren op maaiveldniveau (variant 1) of een bovengrondse parkeervoorziening in combinatie met parkeren op maaiveldniveau (variant 2). Het bestemmingsplan maakt ook andere parkeeroplossingen mogelijk.

Een parkeeraanbod van 1.250 parkeerplaatsen brengt bij een uitvoering van variant 1 "ondergrondse parkeergarage", in de omliggende straten van het ziekenhuis, de Singelgarage en de parkeerlocatie Bloemenkolk een (nog) problematische(re) parkeerdruk dan thans het geval is op die locaties met zich mee. Daarnaast dient bij variant 1 een deel van de parkeerders een loopafstand te overbruggen die volgens de Parkeernormennota niet aan de richtlijn voldoet.

Bij uitvoering van variant 2 "bovengrondse parkeervoorziening" zijn afdoende parkeerplaatsen aan de Metiusgracht, Wilhelminalaan, Harddraverslaan en Julianalaan binnen een acceptabele loopafstand beschikbaar. Op die locaties brengt variant 2 wel een verslechtering van de parkeerdruk met zich mee: die is dan als problematisch aan te merken.

Aangezien de parkeervraag (bij maximale invulling van het plan) het aanbod van 1.250 parkeerplaatsen overstijgt, zullen de hierboven geschetste gevolgen van de beoogde invullingen van variant 1 en variant 2 voor de parkeerdruk in de omgeving en voor de te lopen afstand naar het ziekenhuis verder verslechteren. Een vergroting van het parkeeraanbod op het eigen terrein van het ziekenhuis is evenwel mogelijk. Het voorliggende plan maakt op de gronden met de bestemmingen "Maatschappelijk" en "Gemengd" de aanleg van parkeervoorzieningen mogelijk. De uiteindelijke invulling van het plangebied en niet de maximale invulling is bepalend voor de werkelijke parkeervraag en voor de beantwoording van de vraag of er een tekort aan parkeerplaatsen is of niet.

De beoogde verkeersontsluiting van het ziekenhuis via een in- of uitgang aan de Metiusgracht, alsook een in- en uitrit aan de Wilhelminalaan, brengt een verkeersintensiteit met zich mee die in de gemeente Alkmaar in zijn algemeenheid toelaatbaar wordt geacht. De verkeerssituatie in de omliggende straten/wijk zal verbeteren in de eindsituatie door de realisatie van 250 extra parkeerplaatsen op het eigen terrein, omdat daarmee de parkeerdruk in de omliggende straten/wijk vermindert en daarmee ook het zoekverkeer.

De aanrijroute van ambulances waarbij van de Westerweg gebruik wordt gemaakt kan als secundaire route voor ambulances functioneren. In de beoogde situatie zal aan de westzijde van het monumentale pand Westerlicht de toegangsweg naar de spoedeisende hulp worden gerealiseerd. Door het kappen van bomen voor het aanleggen van die toegangsweg zal het parkbos zijnde beschermd stadsgezicht zijn recreatieve functie niet verliezen. De verstorende werking van ambulances op de toegangsweg zal van beperkte omvang zijn.

Het dempen van een watergang

Aan de gronden van een watergang in het plangebied, gelegen tussen Huize Westerlicht en het achterste deel van de huidige bebouwing van het ziekenhuis, is de bestemming "Maatschappelijk" toegekend. Op grond van de bestemming is het mogelijk de watergang te handhaven, echter uit de plannen van het ziekenhuis blijkt dat de watergang zal worden gedempt.

Bij onderzoeken naar de gevolgen voor de waterhuishouding is gebruik gemaakt van meetgegevens van het grondwater, afkomstig van peilbuizen buiten het plangebied. Gelet op de korte afstand tussen de peilbuizen en het plangebied en de goed waterdoorlatende ondergrond, is dit niet bezwaarlijk.

Uit de berekeningen in de onderzoeken komt naar voren dat de ontwateringsdiepte na demping iets geringer zal zijn dan in de huidige situatie. Dit kan leiden tot vernatting. Voorts is gebleken dat gedurende droogte sprake kan zijn van een uitzakking van het water, die weer kan leiden tot verdroging van bomen. Om deze uitzakking tegen te gaan

wordt de realisatie van een poreuze leiding voorgesteld, die in contact staat met oppervlaktewater. Deze leiding kan zodoende de functie van de watergang in het grondwatersysteem benaderen en vervangen. Daarmee kan onder meer verdroging van de bomen worden verminderd of voorkomen.

Wat betreft de effecten van de aanleg van een ondergrondse parkeergarage op de grondwaterstromen, stel ik vast dat in dit stadium geen onderzoek is verricht naar de gevolgen van de ondergrondse parkeergarage voor de waterhuishouding. Op grond van de bodemsamenstelling, een goede waterdoorlatende laag met daaronder een laag die minder waterdoorlatend is in samenhang met de toegestane omvang van een ondergrondse parkeergarage, zijn effecten naar mijn mening niet op voorhand uit te sluiten.

1 Inleiding

1.1 Het besluit

Het besluit van de raad van de gemeente Alkmaar van 14 december 2017 tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan "Noordwest ziekenhuis Alkmaar".

1.2 De appellanten

1A Stichting "Red de Hout", te Alkmaar;

1B Bewonersvereniging Metiusgracht, te Alkmaar;

1C Stichting Alkmaarse Natuur en Milieu Organisaties (ANIMO) en Stichting Milieubelang Alkmaar (MBA), beide te Alkmaar (verder: Stichting ANIMO).

1.3 De onderzoeksvraag

Bij brief van 24 mei 2018 heeft de griffier van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de STAB verzocht een onderzoek in te stellen en de bevindingen kenbaar te maken in een schriftelijk verslag. De onderzoeksopdracht luidt:

"Beschrijf de gevolgen van het plan, voor zover dit nodig is voor de behandeling van deze zaak".

1.4 De gevolgde werkwijze

Op 20 juni 2018 hebben K.A. Ottens en J.F. Schuurman het plangebied bezocht. Op die dag hebben zij gesproken met:

- J. Feron, A. van Staalduinen en L. van Atsema namens de gemeente en M. Fleers, de advocaat-gemachtigde van de gemeente;
- M. Altena, J. Bos, C. Rietdijk en A.F. de Savornin Lohman, namens Stichting "Red de Hout";
- M.M.M. van de Nes-Buiter, namens Bewonersvereniging Metiusgracht;
- R. Polder en A. van Diepen, namens de stichtingen ANIMO en MBA.

Op 28 juni 2018 hebben K.A. Ottens en J.F. Schuurman voorts gesproken met J. Sernee, A.R. Metselaar en R. Garretsen namens de Noordwest Ziekenhuisgroep, en M. Tunnissen, de advocaat-gemachtigde van de Noordwest Ziekenhuisgroep.

Na deze gesprekken hebben Stichting "Red de Hout" en ANIMO per e-mail nadere gegevens verstrekt ter ondersteuning van hun beroepschriften (zie bijlagen STAB-1.1 en STAB-1.2). Namens de Noordwest Ziekenhuisgroep is eveneens nadere informatie verstrekt (zie bijlage STAB-1.3).

1.5 Het plan

Het bestemmingsplan heeft in hoofdzaak betrekking op gronden van het streekziekenhuis in Alkmaar. Dit streekziekenhuis ligt in de Alkmaarderhout, het stadspark ten zuidwesten van het centrum van Alkmaar. Het plangebied omvat de gronden van het ziekenhuisterrein, de gronden van Huize Westerlicht en van de Cadettenschool en een strook van het aangrenzende parkbos Westerhout dat deel uitmaakt van de Alkmaarderhout. Het plangebied maakt deel uit van het beschermd stadsgezicht "Westerhoutkwartier".
Met het plan is beoogd de gefaseerde herontwikkeling van het ziekenhuis mogelijk te maken. Het plangebied wordt aan de noordoostzijde begrensd door de straten Metiusgracht en Kraakmantuinen en aan de zuidwestzijde door de Prinses Julianalaan. De zuidoostelijke grens wordt gevormd door de Wilhelminalaan en de bebouwing die langs deze laan staat. Langs de noordwestelijke grens van het plangebied ligt het parkbos Westerhout.

1.6 De bezwaren

Appellanten Stichting "Red de Hout", Bewonersvereniging Metiusgracht, en Stichting Alkmaarse Natuur en Milieu Organisaties (ANIMO) en Stichting Milieubelang Alkmaar (MBA) verzetten zich tegen de uitbreiding van het Medisch Centrum Alkmaar in het Alkmaarderhout, te Alkmaar. De Stichting "Red de Hout" vreest - kort weergegeven – voor aantasting van de natuur– en erfgoedwaarden van het Alkmaarderhout.
Bewonersvereniging Metiusgracht vreest voornamelijk gevolgen voor de parkeer- en de verkeersituatie rond het ziekenhuis. De bezwaren van de Stichting ANIMO en Stichting MBA (hierna: Stichting ANIMO) richten zich zowel op de natuur- en erfgoedwaarden als de verkeer- en parkeersituatie.

De bezwaren van appellanten over de vaststellingsovereenkomst tussen de gemeente en de Noordwest Ziekenhuisgroep, over participatie en over het advies van de Klankbordgroep komen in dit verslag niet aan de orde; die vallen buiten de reikwijdte van dit verslag.

1.7 Opzet van het verslag

In hoofdstuk 2 van het verslag wordt de huidige en de beoogde situatie beschreven. Bij de beschrijving van de beoogde situatie wordt tevens ingegaan op de fasering van de ontwikkeling, de vaststellingsovereenkomst en de alternatieven die naar voren zijn gebracht. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het bestemmingsplan. In hoofdstuk 4 tot en met 8 wordt ingegaan op de gevolgen van het plan. In hoofdstuk 4 wordt de aantasting van het parkbos in de Alkmaarderhout besproken. Hoofdstuk 5 behandelt de gevolgen voor beschermde faunasoorten. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op het parkeren en de

verkeerssituatie. In hoofdstuk 7 komen de gevolgen van het dempen van de watergang aan de orde.

2 De situatie

2.1 De bestaande situatie

Ten zuidwesten van het centrum van Alkmaar ligt het streekziekenhuis van Alkmaar (zie bijlage STAB-2.1 voor de ligging). Het is een van de ziekenhuislocaties waar de Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep zorg biedt. De oppervlakte van het terrein is circa 8 hectare. Een groot deel van het terrein is bebouwd (ongeveer 101.500 m^2 BVO). De hoofdingang van het streekziekenhuis is aan de oostzijde. Deze ingang is via de Wilhelminalaan bereikbaar. Aan deze zijde bevinden zich ook de meeste parkeervoorzieningen voor bezoekers en patiënten. Parallel aan de Wilhelminalaan ligt de Harddraverslaan. De ingang voor spoedeisende hulp voor ambulances en de personeelsingang bevindt zich aan de noordzijde. Aan deze zijde grenst het terrein aan de Metiusgracht. Waar de Metiusgracht aansluit op de Ropjeskuil is een tweede ingang voor ziekenhuisbezoekers, met name voor specifieke poliklinieken. De afstand tussen het ziekenhuisterrein en de woonbebouwing aan de zijde van de Metiusgracht is ongeveer 27 meter.
Op het ziekenhuisterrein staan twee rijksmonumenten, de Cadettenschool en Huize Westerlicht. De voormalige Cadettenschool aan de Wilhelminalaan, nabij de hoofdingang, is in 1893 gebouwd en heeft tot 1924 voor defensie dienst gedaan. Sinds 1927 is het gebouw in gebruik als stadsziekenhuis. Momenteel zijn er kantoorfuncties en de afdeling Dialyse in gehuisvest. In de noordoostelijke hoek van het terrein staat de Zusterflat. Aan de zuidzijde van het ziekenhuisterrein staat Huize Westerlicht. Dit is een voormalig verpleeg- en verzorgingshuis uit 1932. Westerlicht vormt samen met de tuin aan de voorzijde van het gebouw een rijksmonument. Sinds 2012 staat het Westerlicht leeg en wordt alleen het noodzakelijke onderhoud aan het gebouw gepleegd. De zuidoostelijke hoek van het terrein geeft een parkachtig indruk. De overige bebouwing op het terrein is een mengeling van gebouwen uit de jaren '60, '80 en '90 van de vorige eeuw. De voorzijde van de bebouwing is georiënteerd op de Wilhelminalaan dan wel op de Ropjeskuil/Metiusgracht. Aan de achterzijde, de westzijde, van de bebouwing ligt de "Westerhout", het parkbos dat onderdeel is van de Alkmaarderhout. De grens tussen het ziekenhuisterrein en het parkbos wordt gevormd door een watergang aan de noordzijde (achterzijde) van de bestaande bebouwing van het ziekenhuis. Die watergang loopt vervolgens door tussen Huize Westerlicht en het ziekenhuis naar de vijver in het park aan de zuidzijde van de hoofdingang. Op beide oevers van de watergang staan hoge bomen. Aan de zijde van het ziekenhuisterrein staan de bomen in een strook van naar schatting ongeveer 7 meter breed langs de watergang. Tussen deze strook en de bebouwing ligt een ontsluitingsweg met aan beide zijden de mogelijkheid om haaks te parkeren (voor een impressie van het ziekenhuisterrein verwijs ik naar de luchtfoto in bijlage STAB-2.2, onderstaande afbeelding 2.1 en de foto's in bijlage STAB-2.3).

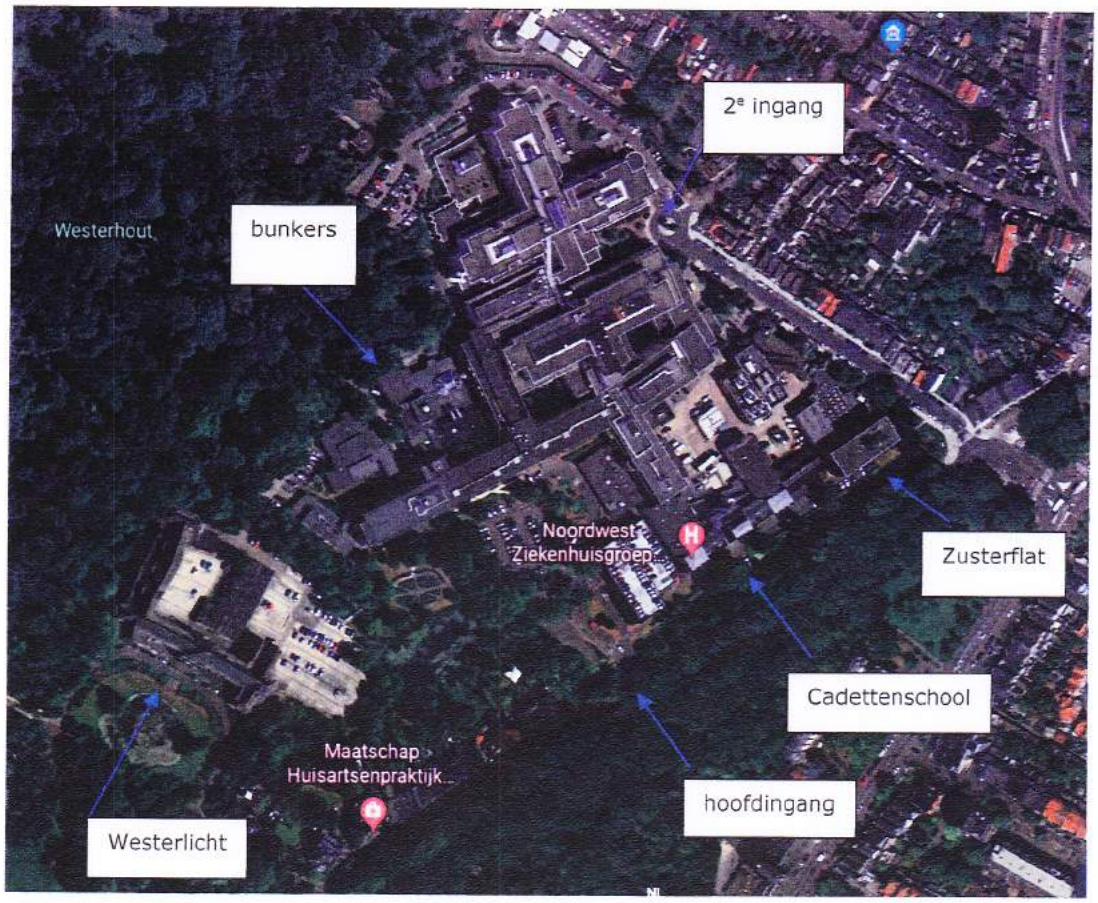

Afbeelding 2.1: Luchtfoto van de huidige situatie (bron: Google Earth).

De Alkmaarderhout is een van de oudste stadsparken van Nederland en bestaat uit verschillende parkdelen. De Westerhout ten westen van het ziekenhuisterrein is een parkbos. De zuidelijke delen van de Alkmaarderhout hebben meer een gemengd karakter met extensieve voorzieningen zoals een stadsboerderij. Het terrein van de Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar wordt zowel aan de west- als de zuidzijde begrensd door de Alkmaarderhout.

Het terrein van de Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar en de Alkmaarderhout maken deel uit van het beschermde stadsgezicht "Westerhoutkwartier" (zie bijlage STAB-2.4 voor het aanwijzingsbesluit). In de toelichting bij het aanwijzingsbesluit is een nadere typering van de te beschermen waarden gegeven. Een van de typerende kenmerken is de landschappelijke- en natuurwaarde van de Alkmaarderhout als stedelijk parkbos in karakteristieke Engelse landschapsstijl. De deelgebieden in het Westerhoutkwartier worden gekenmerkt door verschillen in functie, opbouw, wegprofielen, verkaveling en dichtheid van de gebieden (zie bijlage STAB-2.5).

2.2 De beoogde situatie

2.2.1 De herstructurering van het terrein

Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep (verder: NWZ) is voornemens de bebouwing van het ziekenhuiscomplex gefaseerd te vernieuwen. De bestaande bebouwing wordt vervangen door nieuwbouw of ingrijpend gerenoveerd. De vernieuwing wordt wenselijk geacht omdat een deel van de bestaande bebouwing is verouderd. Tevens geeft de vernieuwing de mogelijkheid om de interne bedrijfsvoering te verbeteren. In de nieuwe opzet kunnen verschillende stromen (personeel, bezoekers, patiënten, acute zorg) worden gescheiden en kan de inrichting van het ziekenhuis logisch gestructureerd worden. Door de nieuwe bebouwing zoveel als mogelijk in de groene omgeving in te passen kan ook een zogenaamde "healing environment" worden gecreëerd.

Voor de herontwikkeling is aan de hand van verschillende varianten een eindbeeld opgesteld (zie afbeelding 2.2). Dit eindbeeld wordt in de verschillende documenten aangeduid als het Masterplan (zie hoofdstuk 6 voor de schematische weergave van het masterplan in de nota "Afwegingen Masterplan vernieuwbouw fase 1", bijlage 18 van de plantoelichting). In hoofdstuk 5 van deze nota is de totstandkoming van het Masterplan beschreven. In de plantoelichting is het eindbeeld in afbeelding 9 "de eindsituatie" opgenomen. De nieuwe bebouwing kan maximaal 29 meter hoog zijn.

Om tegelijkertijd met de vernieuwing van het ziekenhuis de vereiste zorg te kunnen verlenen, is besloten het ziekenhuis gefaseerd te vernieuwen (zie paragraaf 2.1 in het stedenbouwkundig en beeldkwaliteitsplan, bijlage 3 van de plantoelichting). De eerste fase moet volgens planning afgerond zijn in het jaar 2022, de tweede fase in 2028 en de laatste fase in 2035. Na iedere bouwfase volgt een rustperiode van 5 jaar. In de eerste fase wordt blijkens de plantoelichting nieuwbouw voor de zogeheten functies uit de acute as (operatiekamers-complex en spoedeisende hulp) gerealiseerd. Ook een huisartsenpost is in de eerste fase voorzien. De eerste fase bestaat uit twee delen (zie afbeelding 7 in de plantoelichting). De eerste fase is gebaseerd op een ruimtelijk programma van eisen en een relatieschema (zie bijlage STAB-1.3).

In de nota "Afwegingen Masterplan vernieuwbouwfase 1" is aangegeven dat de keuze waar op het ziekenhuisterrein de nieuwbouw van de eerste fase kan plaatsvinden, wordt ingeperkt door de volgende factoren:

- de waardevolle gebieden, monumenten en groen die zoveel als mogelijk behouden moeten worden
- de bouwdelen uit 1985 en 1997
- de bestralingsbunkers

- eisen aan de terreininrichting
- afstand tot omliggende bebouwing

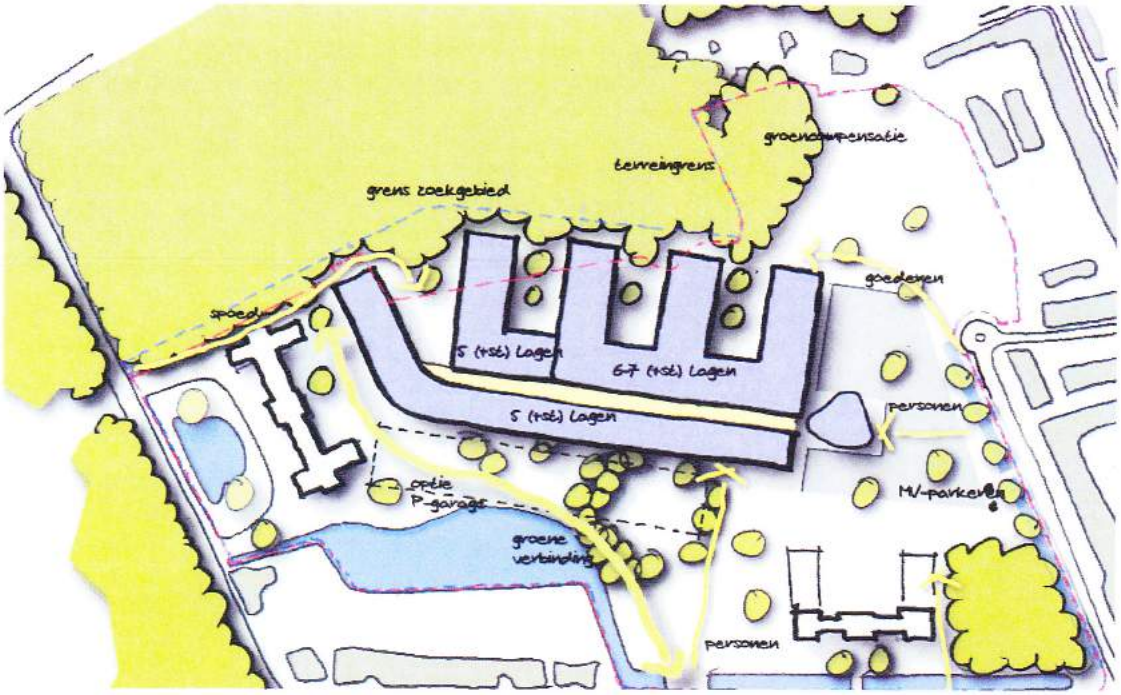

Afbeelding 2.2: Het beoogde eindbeeld of te wel het masterplan. Bron: blz. 21 stedenbouwkundig en beeldkwaliteitsplan, bijlage 3 van de plantoelichting .

In de nota "Afwegingen Masterplan vernieuwbouwfase 1" (blz. 8) zijn deze beperkende factoren nader toegelicht. Door deze factoren is volgens de nota voor de eerste fase uitsluitend het gebied tussen het huidige ziekenhuisgebouw en Huize Westerlicht geschikt. Het gebied is echter onvoldoende ruim om in de gewenste ruimtebehoefte (30.000 m^2 brutovloeroppervlak) van het ziekenhuis te voorzien. Daarom is een deel van de nieuwbouw geprojecteerd in het aangrenzende parkbos, het Westerhout (zie bovenstaande afbeelding 2.2, de rode stippellijn die door de bebouwing wordt overschreden). Voor de realisatie van het plan zullen bomen gekapt moeten worden. Voorts is een nieuwe ambulanceontsluitingsweg pal langs de westzijde van Huize Westerlicht gepland (zie de dunne gele pijl op afbeelding 2.2). Deze ambulanceontsluitingsweg zal ook ten koste gaan van een deel van het parkbos van de Alkmaarderhout.

De beoogde situatie is verder beschreven in het "Stedenbouwkundig en beeldkwaliteitsplan" en het "Ontwikkelingsperspectief ziekenhuisterrein en omgeving" (respectievelijk bijlage 3 en 5 van de plantoelichting). Het Stedenbouwkundig en beeldkwaliteitsplan geeft een concreet beeld van de beoogde situatie terwijl het Ontwikkelingsperspectief meer bedoeld is om een doorkijk naar de toekomst geven. In het

Stedenbouwkundig en beeldkwaliteitsplan is in paragraaf 3.2.1. ingegaan op mogelijke parkeeroplossingen (zie verder hoofdstuk 7 van dit verslag) en in paragraaf 3.2.4 op de groencompensatie en de groene verbindingszone tussen het ziekenhuis en Huize Westerlicht (dikke gele pijl in afbeelding 2.2).

Met het voorliggende plan wordt de realisatie van het Masterplan planologisch mogelijk gemaakt. Om de nieuwbouw in het parkbos mogelijk te maken is een zone aangeduid waarbinnen maatschappelijke en medische gerelateerde voorzieningen met een oppervlakte van 4.300 m² kunnen worden gerealiseerd. Om de aanleg van de ambulanceontsluitingsweg in het parkbos mogelijk te maken is een zone aangeduid waarbinnen een ontsluitingsweg met een maximale oppervlakte van 800 m² ten behoeve van nooddiensten en spoedeisende hulp mogelijk is. In totaal kan dus 5.100 m² (4.300 + 800) in het parkbos worden gerealiseerd. Tevens is de compensatie van het groen in het plan opgenomen. Voor de beoogde parkeeroplossingen is het ziekenhuisterrein mede bestemd voor bijbehorende (ondergrondse) parkeervoorzieningen.

2.2.2 Alternatieven

In paragraaf 3.4.5 van de plantoelichting is vermeld dat voor de ontwikkeling drie alternatieven zijn beschouwd. Alternatief 3, de zogenaamde nul bomenvariant is naar voren gebracht door appellante Stichting ANIMO (zie afbeelding 2.3). In dit alternatief wordt het kappen van bomen in het Westerhout voorkomen door enkele bouwdelen in te korten. Het tekort aan ruimte wordt weer gewonnen door in de richting van de Wilhelminalaan een extra vleugel te realiseren. De ambulanceontsluiting is in dit alternatief aan de oostzijde van Huize Westerlicht gepland.

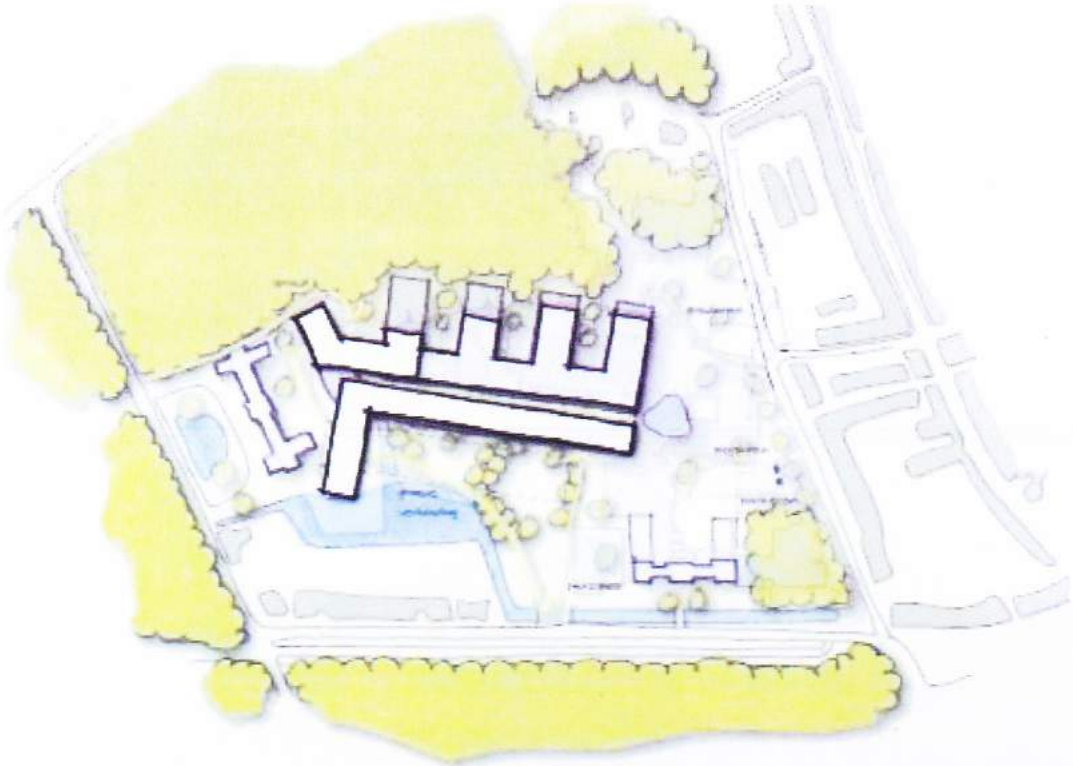

Afbeelding 2.3: Schets van de nul bomenvariant (bron: bijlage 18 bij de plantoelichting "Afwegingen Masterplan vernieuwbouw", figuur 16 op blz. 25).

In de plantoelichting is de afweging die tussen de alternatieven is gemaakt nader omschreven (zie paragraaf 4.2 van de plantoelichting). Ingegaan is op de onderdelen "gedeeltelijke uitbreiding in de Alkmaarderhout" (zie deelconclusie 1 op blz. 31), de ontsluiting van spoedeisende hulp/huisartsenpost (zie deelconclusie 2 op blz. 33), (her)gebruik van de rijksmonumenten (zie deelconclusie 3 op blz. 35/36), clustering van verkeerstromen en parkeren (zie deelconclusie 4 op blz. 37/38), effect op woon- en leefklimaat van de directe omgeving (zie deelconclusie 5 op blz. 41) en tot slot kansen en mogelijkheden (zie deelconclusie 6 op blz. 42). Op basis van deze aspecten is tot een eindafweging gekomen (zie blz. 43). De keuze voor het Masterplan is in de plantoelichting als volgt gemotiveerd:

"Uit de beoordeling blijkt dat het Masterplan en de verschillende alternatieven op een aantal punten gelijkwaardig scoren. Dit komt omdat de plannen op die punten niet tot nauwelijks van elkaar verschillen. Andere oplossingen op deze onderdelen zijn niet logisch. Op diverse andere punten scoren de beoordelingen echter wel afwijkend. De verschillen zitten met name in het al dan niet kunnen behouden van het parkbos en de effecten van de alternatieven op de directe omgeving. Een goed en efficiënt functionerend regionaal ziekenhuis dat kwaliteit van zorg borgt is van groot maatschappelijke belang en is zwaarwegend in de belangenafweging. De ingreep die in het parkbos nodig is heeft met name op het gebied van ecologie nadelige gevolgen. Toch

wordt overwogen dat het verlies van dit stuk parkbos op een verantwoorde wijze gecompenseerd kan worden op overige delen van het ziekenhuisterrein. Daarnaast spelen ook de positieve effecten van het Masterplan op de wandelstructuur in het park, de toename van parkwaarde op de locatie van de zusterflat en de versterking van de monumentale waarde van de Cadettenschool en Westerlicht een belangrijke rol. Er vindt verlies plaats van een stuk parkbos, maar daar staan andere positieve waarden tegenover. Alles overwegende is het oordeel van de gemeente Alkmaar dat het voorliggende Masterplan met een goed en efficiënt ziekenhuis zwaarwegender is dan de negatieve effecten die het in gebruik nemen van een stuk parkbos tot gevolg heeft. Het voorliggende plan voorziet in een planologische regeling die leidt tot een verantwoorde vernieuwbouw van het ziekenhuis in zijn omgeving".

In de bovenstaande overwegingen is aangegeven dat de alternatieven met name afwijken in het behouden van het parkbos en de effecten van de alternatieven op de directe omgeving. De gevolgen voor de natuurwaarden van de nul bomenvariant zijn als zeer positief gewaardeerd. De gevolgen van de nul bomenvariant voor de woningen aan de Wilhelminalaan is als zeer negatief gewaardeerd. In de plantoelichting is het volgende hierover opgemerkt:
"*Doordat de alternatieven zoveel mogelijk of geheel uit het parkbos proberen te blijven schuift de bebouwing richting de woningen van de Prinses Julianalaan en Wilhelminalaan op. Dit betekent dat aan de oostzijde buiten de huidige bouwvlakken gebouwd moet worden. Door de diepe tuinen en de tussengelegen waterpartij blijft de bebouwing op zich nog op redelijke afstand van de woningen, maar desalniettemin heeft verschuiven van het bouwvolume ruimtelijk effect. Mede door de hogere bebouwing die nodig is om een zo compact mogelijk ziekenhuis te kunnen bouwen*"(zie blz. 40 van de plantoelichting). Tijdens het onderzoek ter plaatse is als toelichting bij deze overweging opgemerkt dat het ziekenhuisgebouw in de richting van de Wilhelminalaan zou verschuiven. De privacy van de bewoners aan de Wilhelminalaan zou verminderen door het zicht vanuit de nieuwbouw op de achtertuinen van de omwonenden. In de nota "Afwegingen Masterplan vernieuwbouwfase 1" is voorts vermeld dat de nul bomenvariant voor de interne bedrijfsvoering niet optimaal is (onderlinge relaties acute afdelingen, overzicht afdelingen en looplijnen).

Tijdens het onderzoek ter plaatse is gebleken dat NWZ het Masterplan voor fase 1 heeft uitgewerkt in een schetsontwerp. Dit schetsontwerp is op een informatieavond aan omwonenden gepresenteerd (zie bijlage STAB-2.6 voor de presentatie "Informatiebijeenkomst schetsontwerp fase 1 Alkmaar", 15 mei 2018"). Het is mij niet bekend of verweerder kennis heeft genomen van dit schetsontwerp.
Op afbeelding 2.4 is een impressie van de uitwerking van fase 1 te zien. Het schetsontwerp wijkt op een aantal punten af van het Masterplan. Zo is de L-structuur van het Masterplan vervangen door een V-structuur en zijn de gebouwvleugels ten opzichte van het

Masterplan versmald. NWZ heeft aangegeven dat voor de bebouwing van het schetsontwerp 240 m² van het parkbos benodigd is. Deze oppervlakte is aanzienlijk minder groot dan de oppervlakte waar in het bestemmingsplan - dat is gebaseerd op de oppervlakte die in het Masterplan is genoemd - rekening mee is gehouden. Daarnaast is gebruiksruimte rond de gebouwen benodigd. De exacte benodigde oppervlakte van deze gebruiksruimte is nog onduidelijk. Deze optie is in een eerder stadium van de planvorming niet aan de orde geweest.

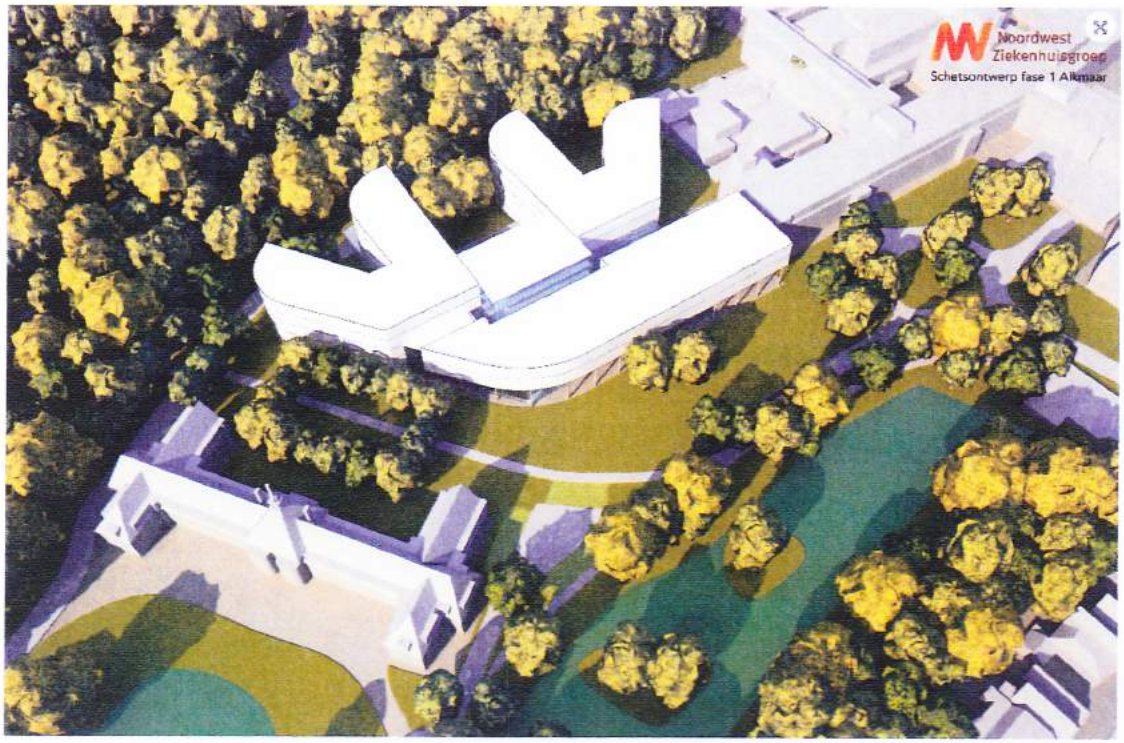

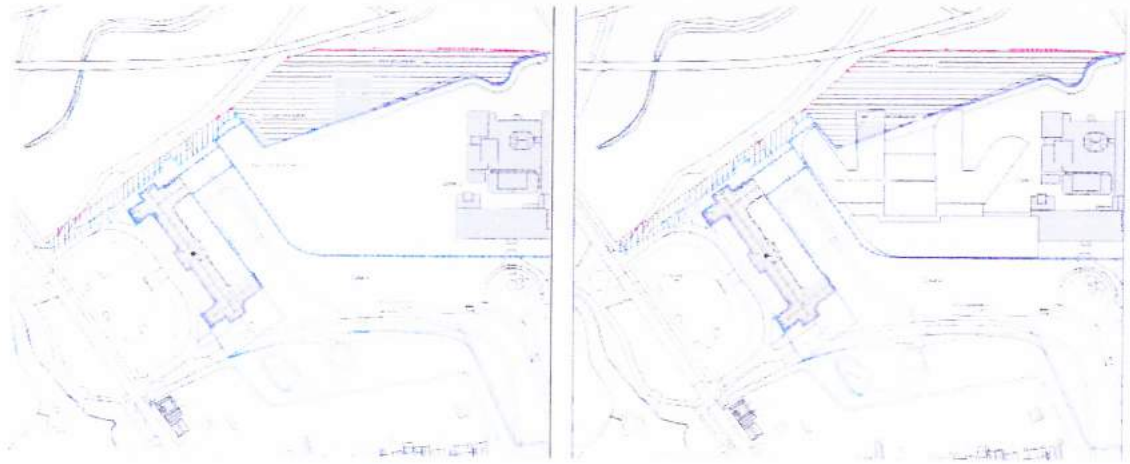

Afbeelding 2.4: Het schetsontwerp en de afwijkingen ten opzichte van het masterplan (bron: presentatie "schetsontwerp fase 1 Alkmaar", 15 mei 2018, blz. 7 en 22, in bijlage STAB-2.6).

3 Het plan

In het bestemmingsplan is aan het ziekenhuisterrein grotendeels de bestemming "Maatschappelijk" toegekend. Aan beide rijksmonumenten is de bestemming "Gemengd" toegekend. De bestaande bebouwing van het ziekenhuis staat binnen het bouwvlak dat in het bestemmingsvlak is weergegeven. Het bebouwingspercentage van het terrein bedraagt 80. De toegestane maatvoeringen van de gebouwen zijn op de planverbeelding weergegeven. Binnen deze bestemming zijn ook (ondergrondse) parkeervoorzieningen toegestaan. Het huidige parkeerterrein aan de noordwestzijde van het terrein heeft de bestemming "Groen-Park" gekregen (zie onderstaande afbeelding 3.1).

Afbeelding 3.1: Gronden met de bestemming Groen – Park en gebiedsaanduiding "Overige zone – voorwaardelijke verplichting -1" (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Dit parkeerterrein heeft tevens de gebiedsaanduiding "Overige zone – voorwaardelijke verplichting -1" gekregen.

Binnen de bestemming "Maatschappelijk" zijn drie zones aangeduid met de gebiedsaanduiding "Overige zone – voorwaardelijke verplichting".

- Het gehele bestemmingsvlak "Maatschappelijk" heeft ook de aanduiding "Overige zone – voorwaardelijke verplichting - 3".
- Ter plaatse van de huidige zusterflat is de grond aangeduid met "Overige zone – voorwaardelijke verplichting - 2".
- De gebiedsaanduiding "Overige zone – voorwaardelijke verplichting - 4" heeft betrekking op de gronden waar een groene verbinding is gepland (zie afbeelding 3.2).

Op de afbeelding is te zien dat zone 3 de beide andere zones overlapt.

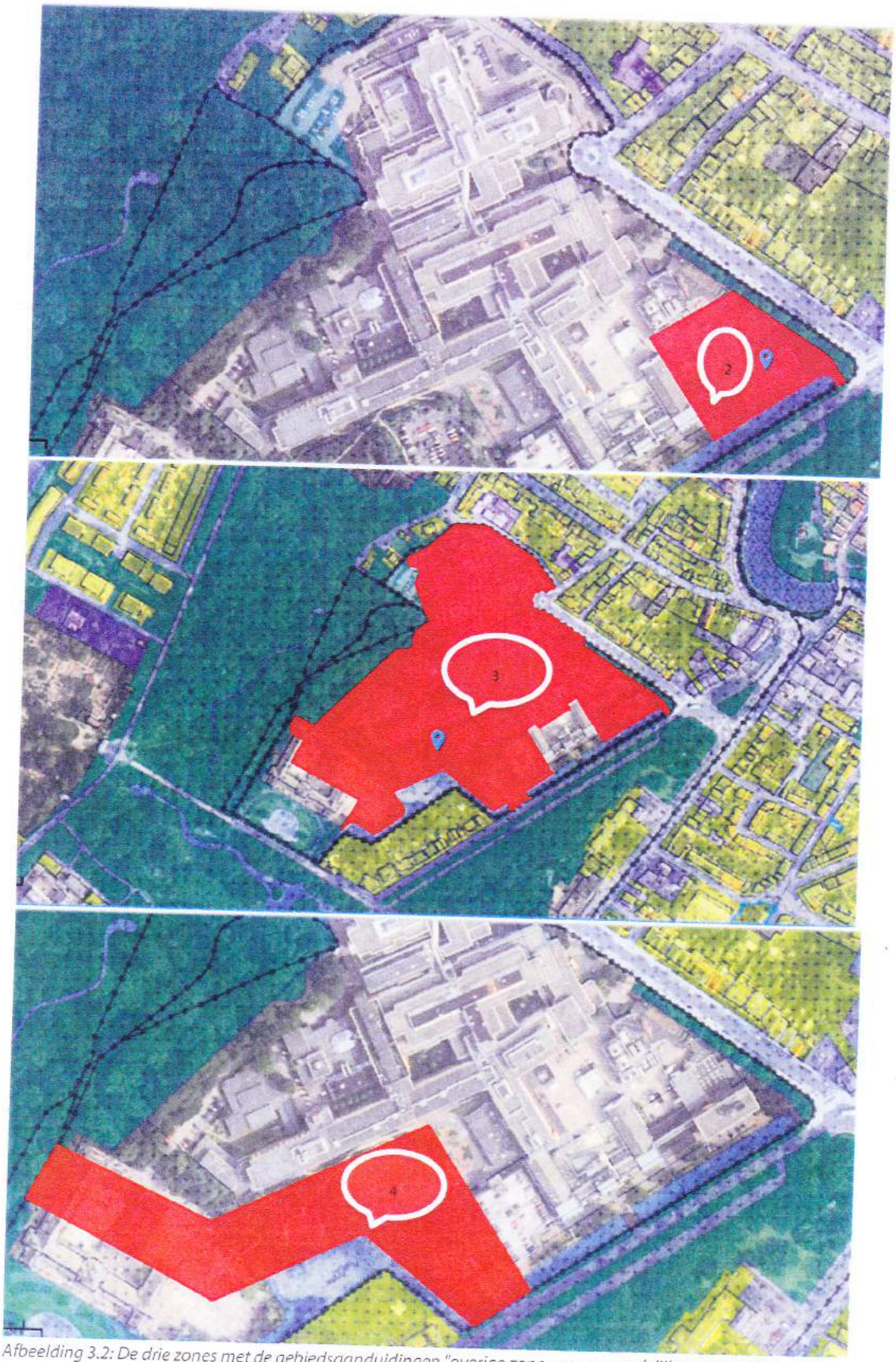

Afbeelding 3.2: De drie zones met de gebiedsaanduidingen "overige zone – voorwaardelijke verplichting – 2, 3 en 4" in de bestemming "Maatschappelijk (bron: ruimtelijkeplannen.nl.

Aan een smalle strook parallel aan de Metiusgracht van het ziekenhuisterrein is de bestemming "Groen" toegekend. Nabij de kruising Metiusgracht-Wilhelminalaan is een klein deel van de strook aangeduid met "Overige zone - weg-1". Deze aanduiding is ook toegekend aan de gronden met de bestemming "Water" ten oosten van de Zusterflat. Het overige deel van de bestemming "Groen" is aangeduid met "Overige zone - weg-2".

Het plangebied omvat tevens een deel van het parkbos van de Alkmaarderhout. Een smalle strook langs Huize Westerlicht en een bredere strook ten westen van de bestaande bebouwing van het ziekenhuis hebben evenals het eerdergenoemde parkeerterrein de bestemming "Groen-Park" gekregen. De bredere strook van ongeveer 4.955 m² is ook aangeduid met "Overige zone – gebruiksgebied –1" en de smalle strook van ongeveer 1.100 m² naast Huize Westerlicht is aangeduid met "Overige zone – gebruiksgebied –2". De smalle strook alsmede de oostzijde van de voortuin van Westerlicht hebben de aanduiding "Overige zone – ontsluiting nooddiensten" gekregen.

Binnen de zone met gebiedsaanduiding "Overige zone – gebruiksgebied –1" zijn maatschappelijke en medische gerelateerde voorzieningen overeenkomstig artikel 6 van de planregels tot maximaal 4.300 m² toegestaan (zie artikel 5, lid 5.1, onder c, in combinatie met artikel 5, lid 5.2, onder 5.2.1 en artikel 5, lid 5.3, onder 5.3.1 van de planregels). De voorwaardelijke verplichtingen zoals opgenomen in artikel 12, lid 12.1 t/m 12.3 moeten in acht worden genomen (zie artikel 5, lid 5.3, onder 5.3.1, sub c, d, en e). Binnen de zone met gebiedsaanduiding "Overige zone – gebruiksgebied –2" is een ontsluitingsweg met een maximale oppervlakte van 800 m² ten behoeve van nooddiensten en spoedeisende hulp toegestaan (zie artikel 5, lid 5.1, onder d en artikel 5, lid 5.3, onder 5.3.2 van de planregels). Ook in artikel 5, lid 5.3, onder 5.3.2 van de planregels is bepaald dat de voorwaardelijke verplichtingen zoals opgenomen in artikel 12, lid 12.1 t/m 12.3 in acht moeten worden genomen.

In artikel 12 van de planregels zijn voorwaardelijke verplichtingen zijn opgenomen ten aanzien van groencompensatie. Binnen de eerder genoemde zones 1, 2 en 3 ("Overige zone – voorwaardelijke verplichting") moet de oppervlakte parkachtig groen die binnen de gebiedsaanduidingen "Overige zone – gebruiksgebied 1 of gebruiksgebied 2" wordt benut ten behoeve van het ziekenhuis worden gecompenseerd. De compensatie vindt blijkens de planregels plaats in een verhouding 1:1 en moet duurzaam worden ingericht en in stand gehouden worden. In zone 1 kan een oppervlakte van maximaal 1.500 m² worden gecompenseerd. Nadat 1.500 m² is gecompenseerd, kan in zone 2 maximaal 3.000 m² aaneengesloten parkachtig groen worden gecompenseerd. Tegelijkertijd of nadat 3.000 m² is gecompenseerd kan maximaal 600 m² in zone 3 worden gecompenseerd (zie artikel 12, lid 1 t/m 3).

Bewonersvereniging Metiusgracht (1B) stelt dat de raad in de planvorming ten onrechte geen rekening heeft gehouden met de procesvereisten van de Ladder van duurzame verstedelijking. Blijkens het verweerschrift is de 'ladder' naar het oordeel van de raad niet van toepassing. Niettemin is de toets aan de ladder uit oogpunt van zorgvuldigheid, aldus het verweerschrift, wel uitgevoerd. De uitkomst van deze toets vormt geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan (zie blz. 50 van de plantoelichting).
Ik merk hierover op dat in paragraaf 5.2.2. van de plantoelichting is ingegaan op de eisen die de ladder voor duurzame verstedelijking stelt zoals verweerder in zijn verweer heeft opgemerkt. Ik zie daarom geen reden om nader op dit bezwaar in te gaan.

4 De Alkmaarderhout

De eerste fase van de nieuwbouw is deels geprojecteerd op de oostelijke rand van het Westerhout. Deze strook van het parkbos die deel uitmaakt van de Alkmaarderhout heeft in het bestemmingplan de bestemming "Groen-Park" gekregen. Van deze gronden mag maximaal mag 4.300 m^2 worden aangewend voor maatschappelijke en medische gerelateerde voorzieningen. Maximaal 800 m^2 mag worden aangewend voor een ontsluitingsweg voor nooddiensten en spoedeisende hulp.

4.1 De geschillen

Stichting Red de Hout (1A) twijfelt aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Allereerst wordt gesteld dat het plan in strijd is met het raadsbesluit 6184 uit het jaar 1969 waarin is bepaald dat er geen toestemming kan worden verleend voor nieuwbouw van het ziekenhuis in de Alkmaarderhout.
Voorts wordt getwijfeld aan de uitvoerbaarheid omdat niet verzekerd is dat de vergunning voor het kappen van bomen kan worden verleend. In dat verband stelt appellante het "zwaarwegend maatschappelijk belang", zoals dat wordt benoemd in artikel 4, lid 3 van de Bomenverordening Alkmaar 2017, van de ingreep ter discussie. Appellante stelt in dat verband dat het aantal te vellen monumentale en waardevolle bomen niet op een deugdelijke wijze is geïnventariseerd. De lijst met monumentale en waardevolle bomen behorende bij het onderzoeksrapport "Boom effectanalyse" en de notitie "Kaders groencompensatie" wijkt af van lijst met monumentale en waardevolle bomen behorende bij de Bomenverordening Alkmaar 2017. Uit de notitie "Door NWZ bedreigde bomen" die in opdracht van appellante is opgesteld blijkt dat er 21 monumentale en 10 waardevolle bomen meer worden gekapt dan het aantal dat in het rapport "Boom effectanalyse" wordt genoemd.
Ook bestrijdt zij dat er "geen bevredigend alternatief" is. In dat verband wordt gewezen op de nul bomenvariant die door verschillende partijen is ingebracht. De gemeente heeft volgens haar met betrekking tot dit alternatief ten onrechte volstaan met een verwijzing naar de notitie "Afwegingen masterplan vernieuwbouw" waarin uitsluitend de overwegingen van NWZ over dit alternatief zijn vermeld.
Appellante stelt dat voor de compensatie van bomen geen rekening is gehouden met de waarde van de te kappen bomen in het stadspark. Zij stelt dat compensatie in de verhouding 1: 1 niet toereikend is. Bovendien is niet gewaarborgd dat de compensatie blijvend van gelijkwaardige kwaliteit zal zijn. Appellante wijst er in dat verband op dat de compensatielocaties niet openbaar zijn en dat de bedrijfsvoering van NWZ niet gericht is op aanleg en onderhoud van natuur. Voorts ontbreekt een berekening van het boomkroonvolume.

Bewonersvereniging Metiusgracht (1B) stelt dat een verkeersontsluiting die gepland is op de hoek van de Metiusgracht en Wilhelminalaan niet samengaat met de groencompensatie op dat deel van het terrein.

Stichting ANIMO (1C) stelt dat aantasting van het parkbos in strijd is met de beschermde waarden van het Beschermde Stadsgezicht. Zij stelt dat een essentiële waarde als natuurbeleving niet in de belangenafweging is betrokken. Door de aantasting wordt de bebouwing vanuit het bos beter zichtbaar, neemt de geluidhinder van ambulances toe en neemt de bezonning in het bos af. De waarden van het stadsgezicht worden bovendien aangetast omdat de groencompensatie niet gelijkwaardig is. Het alternatief, de nul bomenvariant , is volgens appellante onvoldoende onderzocht. Ook zijn volgens appellante andere alternatieven mogelijk zoals de verplaatsing van de huisartsenpost naar Huize Westerlicht. Appellante vindt de compensatie regeling niet toereikend. Zij stelt in dat verband dat het parkbos een ecologisch systeem is van flora en fauna en waarvan ook de bodemstructuur deel uitmaakt. Deze ecologische samenhang kan niet verplaatst worden. Zij stelt dat een compensatie in de verhouding 1:4 op den duur een zelfde natuurwaarde kan opleveren. Appellante stelt voorts dat het plan onvoldoende garanties geeft voor extra vergroening van het NWZ-terrein.

In het verweerschrift van 28 maart 2018 dat namens de raad is opgesteld, is aangegeven dat bij de voorbereiding van het bestemmingsplan diverse varianten zijn onderzocht waaronder de 'nul bomenvariant'. In hoofdstuk 4 van de toelichting bij het bestemmingsplan (pagina 27 t/m 43) wordt volgens verweerder uitgebreid aandacht besteed aan de gemeentelijke afwegingen omtrent de diverse varianten. Met betrekking tot het vellen van monumentale en waardevolle bomen heeft verweerder te kennen gegeven dat uiteindelijk het maatschappelijk belang bij het realiseren van een goed functionerend ziekenhuis ter borging van de kwaliteit van zorg heeft geprevaleerd boven het belang van het behoud van de bomen. De raad is van oordeel dat de bomeninventarisatie zorgvuldig tot stand is gekomen. Ter toelichting is een aanvullende notitie opgesteld (bijlage 2 bij het verweerschrift).
Met betrekking tot de compensatie stelt verweerder dat er geen wettelijke plicht voor de beoogde 1:1 groencompensatie, laat staan een plicht tot compensatie met een vergelijkbare natuurwaarde is. De 1:1 groencompensatie vloeit voort uit het gemeentelijk beleid zoals vastgelegd in de notitie "Kaders groencompensatie". Ten behoeve van de groencompensatie zijn voorwaardelijke verplichtingen in artikel 12, lid 12.1 t/m 12.3 van de planregels opgenomen waarmee is gewaarborgd dat het parkachtig groen duurzaam wordt ingericht en in stand wordt gehouden. Zonder de groencompensatie kan de (ver)nieuwbouw niet plaatsvinden. Dat het NWZ eigenaar is van het terrein doet daar niets aan af volgens verweerder.

4.2 Raadsbesluit 1969

Verweerder heeft desgevraagd de gegevens van de raadsvergadering van oktober 1969 overgelegd. Uit deze stukken blijkt niet dat de raad heeft besloten een absoluut verbod in te stellen voor uitbreiding van het ziekenhuis in de Alkmaarderhout. Uit de stukken komt wel naar voren dat de raad destijds de kans klein achtte dat uitbreiding in de Alkmaarderhout wordt toegestaan (zie bijlage STAB-4.1).

4.3 Vellen van bomen

De raad heeft op 26-09-2016 op grond van de artikel 4.1, onderdeel 1, van de Wet natuurbescherming de bebouwde kom vastgesteld. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom. Binnen de bebouwde kom is het ingevolge artikel 2.1. van de Bomenverordening Alkmaar 2017 (verder: de Bomenverordening) verboden om zonder omgevingsvergunning houtopstanden te vellen. Een omgevingsvergunning is vooralsnog niet verleend.

Het college heeft ingevolge artikel 3.1. van de Bomenverordening een lijst met monumentale en waardevolle bomen vastgesteld (artikel 3.1 van de Bomenverordening). Op de lijst moeten ten minste de standplaats, kadastrale gegevens, eigendomsgegevens, redengevende beschrijving en foto's van de te beschermen monumentale boom worden opgenomen.
Op de lijst "Monumentale en waardevolle bomen behorende bij de Bomenverordening" (zie bijlage STAB-4.2, verder: de lijst) staan onder meer bomen vermeld die langs het Daslookpad en het Westerhoutpad staan (blz. 16 t/m 21 en 52 t/m 56 van de lijst). Deze paden liggen in het parkbos en deels parallel aan de westelijke grens van het plangebied. De exacte locatie van deze bomen langs de paden is in de lijst echter niet vermeld. Zo is ook voor de andere bomen, bijvoorbeeld bomen aan het Harddraverspad, niet de exacte locatie in de lijst vermeld. Om deze reden heeft verweerder de "Boomeffect analyse" laten opstellen (zie bijlage 14 van de plantoelichting). Omdat in de lijst de exacte plaatsaanduidingen niet zijn weergegeven, kan niet gezegd worden waar een boom die in de "Boomeffect analyse" is genoemd, is te vinden op de lijst van de Bomenverordening. Het is mij echter niet gebleken dat het ontbreken van deze relatie ten koste is gegaan van de volledigheid van de inventarisatie in het onderzoeksgebied van de "Boomeffect analyse". Appellante Red de Hout stelt de lokalisering van de bomen ter discussie. Zij stelt in haar notitie dat er meer waardevolle en monumentale bomen in het plangebied staan dan in de "Boomeffect analyse" is vermeld.

In de "Boomeffect analyse" is geconcludeerd is binnen het plangebied 71 monumentale bomen en 19 waardevolle bomen voorkomen. In totaal zijn er 337 bomen in het

plangebied. Sterk aanwezig zijn beuk, esdoorn, zomereik, gladde iep en veldesdoorn (Spaanse Aak).
In de notitie "Kaders groencompensatie" (bijlage 13 van de plantoelichting) is vermeld dat 75 bomen in zone A staan waarvan er 3 monumentaal zijn en 17 bomen een stamdiameter hebben van 15 tot 19 cm. In zone B staan 6 bomen met stamdiameter van meer dan 20 cm waarvan 3 monumentaal zijn en 3 met een stamdiameter van 15-19 cm. Zone A en zone B in deze notitie zijn gelijk aan de gebieden die op de planverbeelding zijn aangeduid met respectievelijk "Overige zone – gebruiksgebied –1" en "Overige zone – gebruiksgebied –2" . In deze notitie is vermeld dat voor de zones A en B afspraken zijn gemaakt dat het aantal vierkante meters groen dat voor het ziekenhuis wordt gebruikt in de verhouding 1:1 wordt gecompenseerd met duurzaam, onverhard parkachtig groen. Het groen wordt als areaal gecompenseerd. Bij de uitwerking worden de specifieke soorten nader bezien (blz. 11 van de notitie).

Appellante Red de Hout stelt dat in het plangebied meer monumentale en waardevolle bomen staan dan in de "Boom effectanalyse" en in de notitie "Kaders groencompensatie" zijn vermeld. In haar notitie "Door NWZ bedreigde bomen" (bijlage 7 van het beroepschrift) is aangegeven dat zij dit heeft geconstateerd aan de hand van de inventarisatiegegevens die zijn vermeld in de "Boom effectanalyse" en de notitie "Kaders groencompensatie" en door de begrenzingen van de zones A en B in een luchtfoto te projecteren. Naar aanleiding van deze opmerkingen heeft verweerder opnieuw een telling laten uitvoeren (zie "Aanvullende notitie bomen" bijlage 2 van het verweerschrift). In de hertelling zijn de aantallen die zijn genoemd in de "Boom effectanalyse" bevestigd. In de "Aanvullende notitie bomen" is als verklaring voor de verschillen gegeven dat de zonering zoals die in de notitie van appellante is gehanteerd, niet correspondeert met de begrenzing van de zones A en B. Door deze afwijking gaat appellante Red de Hout er van uit dat er te veel monumentale en waardevolle bomen in de zones A en B staan. In zone A zijn volgens verweerder 3 monumentale bomen te veel meegerekend en in zone B zijn 4 monumentale bomen te veel meegerekend. Verweerder heeft desgevraagd op een luchtfoto weergegeven welke bomen buiten de zones staan (zie bijlage STAB-4.3).

Ik merk hierover op dat in de procedure van de vergunningverlening voor het vellen van houtopstanden het exacte aantal te vellen bomen vastgesteld zal moeten worden. Ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan kan in beginsel volstaan worden met de constatering dat in het plangebied waardevolle en monumentale bomen staan. Voor het vellen van deze houtopstanden geldt blijkens artikel 4, lid 2 van de Bomenverordening Alkmaar 2017 het strikte toetsingskader; alternatieven moeten nauwgezet zijn onderzocht en alleen een zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang weegt op tegen duurzaam behoud van deze bomen. In het kader van mogelijke

alternatieven kan het aantal te vellen bomen wel weer een rol spelen. Ik ga verderop op de alternatieven in.
In de toelichting van de Bomenverordening is hierover vermeld dat mogelijkheden tot behoud van monumentale bomen altijd uitgebreid onderzocht dienen te zijn. Indien bouw of aanleg ter plaatse van de monumentale boom de reden tot de kapaanvraag is, moet allereerst duidelijk zijn dat met de realisatie van bouw of aanleg een groot maatschappelijk belang gemoeid is. Vervolgens moeten voorafgaand aan een eventuele kapvergunning de alternatieven voor (her)inrichting of aanpassing van de plannen voldoende onderzocht zijn en moeten deze als onmogelijk of zeer onwenselijk zijn aangemerkt.

4.3.1 Zwaarwegend belang

In de plantoelichting (blz. 43) is zoals eerder gezegd opgenomen dat een goed en efficiënt functionerend regionaal ziekenhuis dat kwaliteit van zorg borgt, van groot maatschappelijke belang is. Dit is zwaarwegend in de belangenafweging. De ingreep in het parkbos heeft met name ecologische nadelige gevolgen. Daarbij is overwogen dat het verlies van het parkbos op een verantwoorde wijze gecompenseerd kan worden op overige delen van het ziekenhuisterrein. Ook andere positieve effecten van het Masterplan, zoals de wandelstructuur in het park, de toename van parkwaarde op de locatie van de zusterflat en de versterking van de monumentale waarde van de Cadettenschool en Westerlicht spelen in de afweging een rol. Alles overwegende is het oordeel van de raad dat een goed en efficiënt functionerend ziekenhuis zwaarwegender is dan nadelige effecten die het in gebruik nemen van een stuk parkbos tot gevolg heeft.

In het raadvoorstel wordt gewezen op de nota "Afwegingen masterplan vernieuwbouw fase 1". In deze nota is gewezen op een aantal ontwikkelingen: krimp in ruimtebehoefte, complexere zorgvragen en patiënten die ouder worden en de behoefte van NZW aan flexibiliteit om op nieuwe ontwikkelingen in te kunnen spelen. Deze ontwikkelingen hebben invloed op de ruimtebehoefte. Tijdens het onderzoek ter plaatse heeft NZW aangegeven dat een deel van de bebouwing verouderd is en dat het wenselijk is om stromen (goederen, bezoekers, patiënten en spoedeisende gevallen) te scheiden. Voorts werd aangegeven dat zij het nodig acht de samenhang tussen afdelingen te verbeteren uit een oogpunt van kwaliteit van zorg. NWZ heeft de samenhang weergegeven in een relatieschema (zie bijlage STAB-1.3). Uit het verweerschrift blijkt dat de raad dit maatschappelijk belang, de borging van de kwaliteit van zorg, laat prevaleren boven het behoud van de bomen.

4.3.2 Alternatieven

In het raadsvoorstel (blz. 1 t/m 4) is vermeld dat diverse varianten tegen elkaar zijn afgewogen en dat dat heeft geresulteerd in het Masterplan. De afwegingen die NWZ hierbij

heeft gemaakt, zijn opgenomen in de nota "Afwegingen masterplan vernieuwbouw fase 1". De nota is als bijlage 18 bij de plantoelichting gevoegd. In hoofdstuk 5 van de nota "Afwegingen masterplan vernieuwbouw fase 1" is beschreven hoe tot het eindbeeld, het Masterplan, is gekomen. Op basis van de contouren van het Masterplan is volgens het raadsvoorstel in het bestemmingsplan een zoekgebied met een oppervlakte van 4.955 m^2 aangewezen waarbinnen nieuwbouw ten behoeve van het ziekenhuis met een maximale oppervlakte van 4.300 m^2 gerealiseerd kan worden. Dit zoekgebied acht de raad van belang vanwege de flexibiliteit bij de uitwerking van het bouwplan in relatie tot het mogelijk behoud van het groen.

Zowel in de plantoelichting als in de nota "Afwegingen masterplan vernieuwbouw fase 1" zijn alternatieven besproken. Hieronder geef ik eerst beknopt een beschrijving van hetgeen in de nota is beschreven. Daarna ga ik kort in op hetgeen in de plantoelichting over de alternatieven is gezegd.
In hoofdstuk 7 van de nota zijn twee alternatieven besproken. Beide alternatieven zijn afgewezen (onderaan bladzijden 22 en 23 zijn de redenen van afwijzing opgesomd). In hoofdstuk 8 is het alternatief nul bomenvariant (zie paragraaf 2.2.2 van dit verslag voor een beschrijving van dit alternatief) dat door Stichting ANIMO is ingebracht, besproken. Dit alternatief is in paragraaf 8.3 vergeleken met het Masterplan. In paragraaf 9 is een totaaloverzicht gegeven van de parameters waarop de alternatieven zijn getoetst. In dit overzicht is aangegeven dat voor parameter "monumentale bomen" het Masterplan een negatieve score heeft en de nul bomenvariant een positieve score (vergelijk de kolommen M en A3 in de tabel op blz. 28 van de notitie). Op andere parameters zoals "verkeer en parkeren", "haalbaarheid" en "afstand bebouwing" is de score van het Masterplan positiever dan van de nul bomenvariant. Per saldo wordt het Masterplan in de notitie positiever beoordeeld dan de nul bomenvariant.

In paragraaf 4.2. van de plantoelichting is de belangenafweging tussen de verschillende alternatieven is uitgewerkt. Zoals al eerder in het verslag is geconstateerd verschillen de alternatieven met name op het punt van het al dan niet kunnen behouden van het parkbos en de nadelige effecten op de percelen van omwonenden. In een tabel "Afwegingenkader Alkmaar" van de plantoelichting (blz. 43) is een overzicht gegeven van de belangenafweging. Deze tabel is ook opgenomen in het raadsvoorstel (blz. 2).

Voor zover appellante "Red de Hout" stelt dat het plan niet uitvoerbaar is vanwege de optie om de ingreep uit te voeren zonder monumentale of waardevolle bomen te vellen, stel ik vast dat de raad in zijn belangenafweging het Masterplan per saldo positiever heeft beoordeeld dan de nul bomen variant. De gevolgen van het Masterplan voor de impact op de natuurwaarde Alkmaarderhout/Westerhout zijn als zeer negatief gewaardeerd (zie de

tabel op blz. 43, eerste rij). Ik merk daarbij op dat de variant die nu door NWZ wordt voorgesteld (V-variant) niet in deze belangenafweging is betrokken. Uit de meest recente schets van NWZ blijkt dat de initiatiefnemer tracht de bestaande bomen zoveel als mogelijk te behouden. In deze optie is voor de nieuwbouw 240 m^2 van het parkbos benodigd. Planologisch is echter niet gewaarborgd dat de bestaande bomen zoveel als mogelijk worden behouden. In de planregels zijn uitsluitend voorwaarden opgenomen voor vervangende aanplant. Op basis van het aangedragen meest recente alternatief (de V-structuur) en de voorliggende planregeling komt het mij voor dat de oppervlakte van 4.300 m^2 die voor maatschappelijke en medisch gerelateerde functies binnen de gebiedsaanduiding "Overige zone – gebruiksgebied-1" aangewend kan worden te ruim is.

4.4 Gevolgen voor het Beschermde Stadsgezicht

In de huidige situatie bestaat de zone tussen het Daslookpad en het ziekenhuisterrein uit bomen, waaronder monumentale en waardevolle bomen met onderbegroeiing. Deze zone omvat geen recreatieve functies maar de zone heeft wel een zekere recreatieve waarde in de zin dat passanten vanaf het Daslookpad een bos- c.q. parkachtige omgeving beleven zoals Stichting ANIMO in haar beroepschrift aangeeft. Tevens draagt de zone bij aan de natuurwaarden van het parkbos.

Zoals gezegd maken het parkbos en het ziekenhuisterrein deel uit van het beschermde stadsgezicht "Westerhoutkwartier". De landschappelijke- en natuurwaarde van de Alkmaarderhout als stedelijk parkbos in karakteristieke Engelse landschapsstijl is een van de typerende kenmerken. Oude wegenstructuren, monumentale gebouwen en het padenpatroon, de slingerende structuur van deze paden alsmede de recreatieve en natuurwaarden vormen de historische en ruimtelijke kwaliteit.
In de toelichting van het besluit is omtrent het huidige ruimtelijke karakter vermeld dat de Alkmaarderhout als stadspark de oorspronkelijke functie tot ontspanning en vermaak van de burgerij van Alkmaar behouden heeft. In het parkbos is de 19e-eeuwse landschappelijke aanleg met kronkelige paden en waterpartijen en enkele open plekken met doorzichten bewaard gebleven. De rechte Wilhelminalaan en evenwijdig daaraan de Harddraverslaan vormen met het brede profiel en de dominante boombeplanting een belangrijk structurerend groenelement. De oost-west georiënteerde Prinses Julianalaan is de tweede hoofdas, die vanaf de Kennemerstraatweg eerst het bos doorsnijdt en vervolgens - geflankeerd door laanbomen en wandelpaden - eindigt in het poortgebouw van de algemene begraafplaats. Diverse open ruimtes in het parkbos worden gebruikt als sportveld en doorkijken. Het hertenkamp met de vijverpartij en de muziektuin bij de muziekkoepel hebben een recreatieve en educatieve functie. De drie begraafplaatsen, de gevangenis Schutterswei, de voormalige Cadettenschool en het bejaardentehuis

Afbeelding 4.1: het deel van het parkbos waarbinnen 4.300 m² benut kan worden voor maatschappelijke en medisch gerelateerde functies en 800 m² voor de aanleg van een ontsluitingsweg voor nooddiensten (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

In de plantoelichting wordt vermeld dat het niet de bedoeling is van het aanwijzingsbesluit dat de bestaande situatie bevroren wordt. Het vormt het kader dat erop ziet dat rekening wordt gehouden met de samenhangende structuur en de ruimtelijke kwaliteit van het gebied. Om deze reden is blijkens de plantoelichting de bestaande padenstructuur intact gelaten. De bestaande bospaden liggen buiten het plangebied.
Om een duidelijk kader te kunnen stellen voor de ontwikkeling zal blijkens de plantoelichting een stedenbouwkundige visie en een beeldkwaliteitsplan worden opgesteld. De stedenbouwkundige visie en beeldkwaliteitsplan is als bijlage 3 bij de plantoelichting gevoegd. In de stedenbouwkundige visie is aangegeven dat zoveel als mogelijk rekening moet worden gehouden met de huidige structuur van het gebied en naar mogelijkheden gezocht moet worden om verloren structuren weer te herstellen. Het zoekgebied voor de nieuwbouw in het parkbos blijft buiten de bestaande paden. Een deel van de compensatie van het groen wordt aansluitend op het bestaande parkbos gekoppeld waardoor de Westerhout aan deze zijde wordt vergroot (zie afbeelding 3.1 in dit verslag; op de planverbeelding is het gebied aangeduid met "Overige zone – voorwaardelijke verplichting -1").
In het beeldkwaliteitsplan is opgenomen dat de overgang tussen parkbos en het terrein van de Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar subtiel moet zijn. Het nieuwe ontwerp moet de wandelaar als het ware uitnodigen zijn wandeling voort te zetten op het ziekenhuisterrein. Omdat het ziekenhuis zich laat omringen door het park, kan het park gevoelsmatig groter worden. Tussen ziekenhuis en Metiusgracht zal een groene zoom

komen, bestaande uit een nieuwe singel met groene oevers waardoor het park visueel en functioneel ook aan die zijde doorloopt. Het park zorgt op haar beurt voor een 'healing environment'. De buitenruimte tussen het ziekenhuis en het bestaande bos wordt ingericht als nieuw bos, dat qua boomsoorten, beplanting en uitstraling aansluit op het bestaande bos.

Ik stel vast dat het plan niet de mogelijkheid geeft de essentiële elementen van het beschermde stadsgezicht - de Wilhelminalaan en parallel evenwijdig daaraan de Harddraverslaan en de oost-west georiënteerde Prinses Julianalaan als dragende assen en de open ruimtes en doorkijken in het parkbos - aan te tasten. Het plan leidt wel tot een aantasting van de recreatieve waarde en de natuurwaarde van het parkbos door in de bosstrook tussen het Daslookpad/Westerhoutpad en het ziekenhuisterrein bebouwing ten behoeve van het ziekenhuis met een oppervlakte van 4.300 m^2 en een bouwhoogte van 29 meter mogelijk te maken en de aanleg van een ontsluiting voor ambulanceverkeer waardoor bomen en onderbegroeiing zullen verdwijnen. De mate van aantasting zal mede afhangen van de bouwmassa en de wijze waarop de bebouwing wordt ingepast. De aantasting is echter niet van dien aard dat het gehele parkbos zijn recreatieve functie van natuurbeleving in een stedelijke omgeving zal verliezen. Verweerder heeft de intentie uitgesproken deze aantasting te compenseren.

In de plantoelichting (blz. 70) is hierover het volgende opgemerkt.
Een deel van de waardevolle structuur van het deel Westerhout wordt aangetast, maar dit kan worden gecompenseerd. Een kans hierbij is om de padenstructuur weer te herstellen tussen Westerhout en de Metiusgracht. De ambitie is een compact ziekenhuis dat zich voegt in het park. Hierdoor komt op het terrein ruimte vrij voor een nieuwe groene inrichting. Deze inrichting kan de compensatie van het aangetaste deel binnen Westerhout vervullen. Aanbevelingen zijn om bij de inrichting van het terrein aan te sluiten bij de kenmerken van het (open) middeldeel van het park, oriëntatie van de gebouwen en een heldere inrichting van de overgangen naar de andere planonderdelen van de Alkmaarderhout.
Aanvullend merk ik op dat het parkbos is uitgebreid door de bestemming "Groen – Park" toe te kennen aan een parkeerterrein op het ziekenhuisterrein. Deze bestemming geeft de mogelijkheid paden te herstellen tussen Westerhout en Metiusgracht.
Tevens is in het plan een zone aangeduid teneinde een nieuwe groene recreatieve verbinding achter het Westerlicht mogelijk te maken. Op den duur kunnen nieuwe paden en nieuwe verbindingen en nieuwe beplanting het parkbos weer versterken. Daarnaast worden de monumentale waarden van beide rijksmonumenten versterkt.

4.5 Compensatie

In hoofdstuk 3 van dit verslag heb ik beschreven dat in artikel 12 van de planregels voorwaardelijke verplichtingen zijn opgenomen ten aanzien van groencompensatie. Binnen de aangewezen zones wordt de oppervlakte parkachtig groen die binnen de gebiedsaanduidingen "overige zone – gebruiksgebied 1 of gebruiksgebied 2" wordt benut ten behoeve van het ziekenhuis gecompenseerd. De compensatie vindt blijkens de planregels plaats in een verhouding 1:1 en moet duurzaam worden ingericht en in stand gehouden worden. In zone 1 kan een oppervlakte van maximaal 1.500 m^2 worden gecompenseerd. Nadat 1.500 m^2 is gecompenseerd, kan in zone 2 maximaal 3.000 m^2 aaneengesloten parkachtig groen worden gecompenseerd. Tegelijkertijd of nadat 3.000 m^2 is gecompenseerd kan maximaal 600 m^2 in zone 3 worden gecompenseerd.
In de begripsomschrijvingen is "groen compensatie in de verhouding 1:1" omschreven als: "*1 vierkante meter bestaand groen wordt door 1 vierkante meter nieuw groen gecompenseerd op het bestaande ziekenhuisterrein, waarbij iedere gekapte boom met een doorsnee van meer dan 15 cm en alle vierkante meters onderbeplanting, worden gecompenseerd conform de uitgangspunten van de notitie 'Kaders groencompensatie' dat als bijlage bij de toelichting van dit bestemmingsplan is gevoegd*" (zie artikel 1, lid 1.31 van de planregels). Duurzaam onverhard parkachtig groen wordt in de begripsomschrijvingen gedefinieerd als "*groen dat gecompenseerd wordt conform artikel 1.31 is van goede kwaliteit, zorgvuldig geplant en wordt duurzaam in stand gehouden, waarbij sprake is van een onverharde ondergrond en een parkachtige uitstraling*" (zie artikel 1, lid 1.42 van de planregels).
In de plantoelichting is vermeld dat de notitie "Kaders groencompensatie" inzicht geeft in hoe de compensatie wordt vormgegeven. Het uitgangspunt is daarbij het terugbrengen van de oppervlakte, het aantal bomen en de onderbeplanting (zie blz. 29 van de plantoelichting).

De notitie "Kaders groencompensatie" is bijlage 13 van de plantoelichting. In de nota is opgenomen dat de uiteindelijke compensatie zal worden vastgelegd in een compensatieplan. Een concreet compensatieplan wordt opgesteld als het ontwerp van het ziekenhuis meer vorm heeft gekregen. In de notitie zijn de kaders voor dit compensatieplan gegeven en zijn de hierboven genoemde uitgangspunten genoemd.
In de nota is gesteld dat voor de te vellen houtopstanden artikel 8 van de Bomenverordening Alkmaar 2017 van toepassing is (herplantplicht; zie blz. 7 van de nota). Voor de wijze waarop met bomen wordt omgegaan, worden drie stappen onderscheiden. Ten eerste wordt er naar gestreefd om de bomen van monumentale waarde en waardevolle bomen en bomen die een goede levensverwachting hebben, zoveel mogelijk te behouden. Indien blijkt dat de bomen niet op de huidige standplaats kunnen blijven wordt bezien of deze verplaatst kunnen worden. Een oordeel over de definitieve

verplantbaarheid is mede afhankelijk van bodem- en wortelonderzoek. Als de boom niet verplant kan worden, dan komt deze voor kap in aanmerking. Iedere boom met een stamdiameter van meer dan 20 cm. die wordt gekapt moet worden gecompenseerd. In artikel 1, lid 1.31 van het bestemmingsplan is uitgegaan van 15 cm. Verweerder heeft in zijn verweer dit verschil verklaard. "*Dit verschil ziet op het feit dat er van kan worden uitgegaan dat bomen met een stamomtrek van 15 cm binnen 5 tot 10 jaar ook vergunningplichtig zullen zijn*" (zie blz. 10 van het verweerschrift en blz. 65 van de plantoelichting). Het uitgangspunt is dat iedere boom die wordt gekapt, wordt gecompenseerd door een boom van een vergelijkbare soort. Aanbevolen wordt om verschillende plantgroottes en verschillende afstanden te hanteren.

Voorts zijn aanvullende voorwaarden gesteld voor de compensatie van het areaal groen in de zones A en B. Ten aanzien van het aantal m^2 onderbeplanting zijn blijkens de notitie afspraken gemaakt dat het groen dat verdwijnt 1op 1 wordt gecompenseerd met duurzaam onverhard parkachtig groen. De aanvullende voorwaarden zijn:

- De oppervlakte van de herbeplanting dient ten minste even groot te zijn als de gevelde oppervlakte.
- De aan te brengen herbeplanting moet in redelijke verhouding staan tot het gevelde.
- Nieuwe houtopstanden moeten kunnen uitgroeien tot volwaardige en duurzame houtopstand.
- Er wordt niet gecompenseerd met soorten die een risico vormen voor de biodiversiteit ter plaatse.
- Natuurlijke verjonging bij voorkeur uitvoeren met inheemse soorten waar mogelijk.

In het kader van een omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden moet blijkens de notitie duidelijkheid zijn over de exacte compensatie voor groen en voor de compensatie van bomen.

4.5.1 Mate van compensatie

Appellanten menen om verschillende redenen dat de compensatie zoals die hierboven is beschreven niet voldoende is. Voor zover wordt gesteld dat er meer bomen worden gekapt dan in de rapporten is weergegeven merk ik op dat in paragraaf 4.3 van dit verslag verweerder al een verklaring voor de verschillen heeft gegeven. Voorts is in de notitie "Kaders groencompensatie" aangegeven dat iedere boom met een minimale stamdiameter gecompenseerd wordt. Ik zie dan ook geen redenen om te twijfelen aan het aantal bomen dat wordt gecompenseerd.

Voor zover appellanten stellen dat de compensatie niet toereikend is omdat het ecosysteem waarvan de zone in het parkbos deel uitmaakt niet gecompenseerd kan

worden en omdat de compensatie van monumentale bomen in de verhouding 1:1 nimmer gelijkwaardig is, merk ik het volgende op.
De zones A en B van het parkbos maken al vele decennia deel uit van het parkbos. Het ecosysteem van het parkbos is over een langere periode geëvolueerd en de monumentale bomen hebben ook de nodige tijd gehad om uit te groeien tot een boom met monumentale waarde. Hoewel de compensatie qua aantallen en oppervlakte gelijk is aan hetgeen zal verdwijnen, kan de compensatie uit ecologisch oogpunt niet van hetzelfde niveau zijn. Ecosystemen en de bomen die daar een onderdeel van zijn, hebben immers tijd nodig om zich te kunnen ontwikkelen. Echter op grond van de Bomenverordening Alkmaar 2017 geldt geen verplichting om de bomen die worden gekapt te compenseren. In de Bomenverordening is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders opgenomen om herplant verplicht te stellen. Aanvullend geldt hetgeen de raad in de planregels en in de notitie "Kaders groencompensatie" heeft bepaald. Het ecosysteem en de bomen zijn hierin niet op zodanige wijze beschermd dat van de compensatie wordt verlangd dat deze in functioneel of ecologisch opzicht onmiddellijk gelijkwaardig is aan de huidige boszone die wordt gecompenseerd. Het kader gaat bovendien niet uit van het boomkroonvolume maar van de oppervlakte en het aantal bomen dat moet worden gecompenseerd. De bepaling in de planregels dat het parkachtig groen duurzaam moet worden ingericht en in stand gehouden, waarborgt dat de compensatie op verantwoorde wijze plaatsvindt. Voor zover appellanten stellen dat de NWZ niet geschikt is als groenbeheerder merk ik op dat NWZ de nodige expertise kan inschakelen voor het groenbeheer. Aanvullend heeft verweerder de mogelijkheid ingevolge artikel 8, lid 3 van de Bomenverordening Alkmaar 2017 om te bepalen op welke wijze niet aangeslagen herplant moet worden vervangen.

4.5.2 Ontsluitingsweg

Bewonersvereniging Metiusgracht (1B) stelt dat een verkeersontsluiting die gepland is op de hoek van de Metiusgracht en Wilhelminalaan niet samengaat met de groencompensatie op dat deel van het terrein.
De raad merkt in zijn verweerschrift op dat een entree in het groen de inbedding van het ziekenhuis in de groene omgeving benadrukt. De raad stelt dat het niet vereist is dat de groencompensatie niet onderbroken is.

In artikel 12, lid 12.2 is bepaald dat binnen de aanduiding "Overige zone – voorwaardelijke verplichting 2" tot een maximum van 3.000 m² aaneengesloten parkachtig groen wordt gecompenseerd nadat 1.500 m² groen is gecompenseerd in zone 1 (zie afbeelding 3.2 in dit verslag voor de ligging van de locatie). De aanduiding "Overige zone – voorwaardelijke verplichting 2" beslaat een oppervlakte van een ongeveer 4.500 m². Het aanduidingsvlak ligt binnen de bestemming "Maatschappelijk". Aan de zijde van de Metiusgracht ligt langs

het aangeduide vlak de bestemming "Groen" en aan de zijde van de Wilhelminalaan ligt een strook met de bestemming "Water" langs het aangeduide vlak. De strook met de bestemming "Groen" is ongeveer 7 meter breed en de strook met de bestemming "Water" is ongeveer 10 meter breed.
Deze bestemmingen zijn tevens aangeduid met respectievelijk de aanduiding "Overige zone – weg - 2" en "Overige zone – weg -1". Binnen de gronden met de aanduiding "Overige zone - weg – 2" geldt dat één ontsluitingsweg mag worden gerealiseerd, bestaande uit of een inrit of een uitrit, met een maximale breedte van 12 meter (zie artikel 12, lid 12.6 van de planregels). Binnen de gronden met de aanduiding "Overige zone - weg – 1" geldt dat één ontsluitingsweg mag worden aangelegd met een maximale breedte van 12 meter (zie artikel 12, lid 12.5 van de planregels).

Ik stel vast dat de oppervlakte van het gebied met de aanduiding "Overige zone – voorwaardelijke verplichting 2" ongeveer 4.500 m^2 is. Dit is voldoende ruim om 3.000 m^2 groen te compenseren. De aanduiding "Overige zone – weg - 2" of "Overige zone – weg -1" is niet aan de compensatielocatie toegekend. Deze aanduidingen zijn uitsluitend opgenomen in de bestemming "Groen" en "Water" die zijn toegekend aan de stroken grond langs de compensatielocatie. De compensatielocatie kan derhalve niet doorsneden worden met een ontsluitingsweg. Het plan maakt de aanleg van een ontsluitingsweg aan de randen van de compensatielocatie wel mogelijk.

4.5.3 Extra vergroening

Appellante Stichting ANIMO pleit voor meer voorwaarden in het bestemmingsplan om los van de compensatie, de vergroening van het ziekenhuisterrein te waarborgen. Verweerder heeft in het verweer aangegeven dat de extra vergroening een ontwikkelingsperspectief is dat de ambitie van de raad weergeeft.

In het bestemmingsplan is aan het terrein van de Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar de bestemming "Maatschappelijk" toegekend. In de planregels is bepaald dat gebouwen binnen het bouwvlak moeten staan en dat het bestaande bruto vloeroppervlak van 101.500 m^2 dat tegelijkertijd ten behoeve van het ziekenhuis in gebruik is niet mag toenemen (zie artikel 6 van de planregels). Blijkens de bestemmingsomschrijving zijn de gronden onder meer bestemd voor bijbehorende groenvoorzieningen. Met deze bestemmingsomschrijving is al een flexibele inrichting van het terrein mogelijk. Een bestemming "Maatschappelijk/Groen" geeft ten opzichte van de huidige bestemming geen extra waarborgen voor de realisatie van groen.

5 Beschermde soorten

5.1 Het geschil

Appellante Stichting Red de Hout (1A) stelt dat de ontheffingscriteria voor het verstoren van verblijfplaatsen van vleermuizen niet voldoende zijn gemotiveerd. Met name het criterium "geen andere bevredigende oplossing" is volgens appellante niet voldoende gemotiveerd. Zij wijst er op dat in het alternatief nul bomen-variant de kap van bomen en daarmee van de boomverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis en de aanwezige jaarrond beschermde nesten niet noodzakelijk is. Appellante stelt dat het verrichte natuuronderzoek niet volledig is en niet voldoet aan de relevante standaarden en richtlijnen. Appellante wijst er op dat waarnemingen in het gebied de onderzoeksresultaten uit de onderzoeksrapporten tegenspreken. Appellante meent dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de beschermde verblijfplaats van de bosuil. Voorts wordt gesteld dat de gunstige staat van instandhouding van boombewonende vleermuizen in gevaar kan komen. Tot slot wordt gesteld dat het mitigratie- en compensatieplan onvoldoende zekerheid geeft dat de ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming verleend kan worden.

Verweerder stelt dat mede naar aanleiding van zienswijzen een aanvullend natuuronderzoek is verricht. Uit het onderzoek blijkt dat enkele verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetast en dat in beperkte mate foerageergebied van vleermuizen verdwijnt. Het mitigatie- en compensatieplan voorziet in nieuwe verblijfplaatsen voor de verschillende soorten. Met deze maatregelen wordt de gunstige staat van instandhouding van de gewone - en ruige dwergvleermuis gewaarborgd. Uit het aanvullende onderzoek blijkt voorts dat geen verblijfplaatsen van de bosuil of de boomkruiper in het onderzoeksgebied zijn aangetroffen. Naar aanleiding van de beroepsgronden heeft Sweco in opdracht van de gemeente gereageerd op de bezwaren van appellante (zie het verweerschrift, blz. 12 t/m 14 en bijlage 4 van het verweerschrift).

5.2 Het onderzoek

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling dan wel een ontheffing op grond van het soortenbeschermingsregime in de Wet natuurbescherming (Wnb) nodig is en of de ontheffing kan worden verleend, komen aan de orde in een procedure op grond van de Wnb. De raad kan het plan echter niet vaststellen, indien en voor zover hij op voorhand in redelijkheid had moeten inzien dat het soortenbeschermingsregime in de Wnb aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat. Verweerder heeft daarom verschillende natuuronderzoeken laten uitvoeren.

Voor de volledigheid merk ik op dat op 20 februari 2018 ontheffing ex artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming is verleend voor het verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis en het beschadigen en/of vernielen van rustplaatsen van exemplaren van deze soorten ten behoeve van grootschalig onderhoud van Huize Westerlicht (zie bijlage STAB-5.1)

In opdracht van de gemeente heeft Sweco een verkennend natuuronderzoek verricht. Dit onderzoek bestond uit een bureauonderzoek of bronnenonderzoek en uit twee verkennende veldbezoeken. De bronnen die zijn geraadpleegd zijn vermeld in hoofdstuk 6 van het rapport "Verkennend natuuronderzoek ziekenhuis Alkmaar" d.d. 8 juni 2017. Aan de hand van de veldbezoeken is de geschiktheid van het plangebied voor de verschillende soorten ingeschat. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden op 11 december 2015 en 23 februari 2017. Op basis van het verkennende onderzoek is geconcludeerd dat de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen, jaarrond beschermde nesten en verblijfplaatsen van kleine marterachtigen niet op voorhand kan worden uitgesloten (zie hoofdstuk 5 van het rapport "Verkennend natuuronderzoek ziekenhuis Alkmaar". Daarom wordt aanvullend natuuronderzoek nodig geacht.
Op 16-11-2017 heeft Sweco in opdracht van de gemeente het rapport "Aanvullend nauuronderzoek ziekenhuis Alkmaar" afgerond. In dit rapport is vermeld dat met behulp van batdetectors aanvullend veldonderzoek is verricht door vleermuisdeskundigen van Sweco, van Bureau Endemica en van Bureau Natuurlijke Zaken van Stichting Landschap Noord-Holland. In de periode van maart 2017 tot en met september 2017 is het gebied verschillende malen bezocht (zie tabel 3.3) Daarbij is het vleermuisprotocol 2017 gevolgd. Met betrekking tot vogels is tijdens drie veldbezoeken in de winterperiode vastgesteld dat in het onderzoeksgebied geen jaarrond beschermde nesten zijn. In een boom is een potentiële nestplaats van een bosuil vastgesteld. Aanvullend heeft in het voorjaar gericht veldonderzoek plaatsgevonden (zie tabel 3.5 in het rapport "Aanvullend natuuronderzoek" voor de exacte data). Waar mogelijk is het onderzoek uitgevoerd overeenkomstig de kennisdocumenten van BIJ12. Voor de soorten waar geen kennisdocumenten van zijn, zijn de richtlijnen van SOVON gevolgd.
Tegelijkertijd met het rapport "Aanvullend nauuronderzoek ziekenhuis Alkmaar" heeft Sweco het rapport "Mitigatie- en compensatieplan vleermuizen Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar" opgesteld. Sweco heeft in bijlage 4 bij het verweerschrift aangegeven dat de algemeen geaccepteerde werkwijze bij deze onderzoeken is gevolgd.

Appellante heeft in haar beroepschrift aangegeven dat zij haar bezwaar met een contra-expertise nader zal onderbouwen. Tijdens het onderzoek ter plaatse heeft appellante te kennen gegeven dat deze contra-expertise niet zal worden ingebracht. Appellante heeft

wel per e-mail een toelichting op haar bezwaren gestuurd (zie bijlage STAB-1.1). In deze toelichting worden de bezwaren tegen de werkwijze van Sweco niet nader onderbouwd.

Ik constateer dat Sweco eerst een verkennend onderzoek heeft verricht. Naar aanleiding van de bevindingen in het verkennend onderzoek is een aanvullend onderzoek verricht. Het is mij niet gebleken dat de gehanteerde onderzoeksmethodes niet deugdelijk zijn.

5.3 De bosuil

In het aanvullend onderzoek is vermeld dat in het onderzoeksgebied een potentiële verblijfplaats van de bosuil is aangetroffen. Dit betreft boom "B3" die ongeveer op de plangrens staat (zie figuur 4.2 in het rapport "Aanvullend natuuronderzoek ziekenhuis Alkmaar"). Vervolgens is gericht gezocht naar mogelijke nestplaatsen van de bosuil. Er zijn evenwel geen in gebruik zijnde nesten van de bosuil aangetroffen in het onderzoeksgebied. Tijdens het onderzoek zijn ook geen bosuilen waargenomen. Wel wordt opgemerkt dat waarnemingen van de bosuil bekend zijn op een locatie die buiten het onderzoeksgebied ligt (algemene begraafplaats). Ook zijn waarnemingen bekend ter plaatse van het hertenkamp. Geconcludeerd is dat de bosuil het onderzoeksgebied incidenteel kan gebruiken als leefgebied maar dat er geen sprake is van een essentieel leefgebied dat van wezenlijk belang is voor het functioneren van de verblijfplaats van de bosuil.

In de bovengenoemde toelichting heeft appellante inventarisatiegegevens overgelegd van de vogelwerkgroep Alkmaar en omstreken. Gewezen wordt op het feit dat een bosuilpaartje in de Alkmaarderhout broedt. Deze constatering komt overeen met de constatering in het onderzoeksrapport dat waarnemingen van de bosuil in het gebied bekend zijn. Appellante meent echter dat als er nog een deel van de Westerhout gekapt wordt, het risico groot is dat deze soort voor Alkmaar verloren gaat. Uit de waarnemingen tijdens het veldonderzoek blijkt evenwel niet dat de soort in de desbetreffende zone van het parkbos verblijft. Voorts heeft appellante niet aangetoond dat het jachtgebied te klein is geworden. Ik merk daarbij op dat bosuilen flexibel zijn in hun prooikeuze. Met verweerder ben ik daarom van mening dat de bosstrook geen onderdeel uitmaakt van het essentiële leefgebied.

Tijdens het onderzoek zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Ook zijn tijdens het onderzoek geen vogels waargenomen met jaarrond beschermde nestplaatsen. Voor zover appellante wijst op de inventarisatiegegevens van de vogelwerkgroep Alkmaar merk ik op dat het onderzoeksgebied van de vogelwerkgroep ruimer is dan het onderzoeksgebied in het voorliggende onderzoeksrapport.

5.4 Vleermuizen

In hoofdstuk 4 van het rapport "Aanvullend natuuronderzoek ziekenhuis Alkmaar" zijn de onderzoeksresultaten voor vleermuizen weergegeven. In het plangebied zijn verblijfplaatsen aangetroffen van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. De verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bevinden zich in gebouwen. In het plangebied is een zomer- en paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aangetroffen in de boom met het nummer "B9" (zie figuur 4.2 in het rapport). Deze boom staat op het ziekenhuisterrein, aan de voorzijde van het hoofdgebouw. Ook in de bomen "B11", "B13" en "B6" zijn verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis waargenomen. Deze bomen staan net buiten het plangebied (zie ook figuur 4.2). Voorts is in boom "B1" een verblijfplaats van een gewone grootoorvleermuis waargenomen. Deze boom staat in het plangebied, in de bosstrook waar de nieuwbouw is gepland.
Voorts zijn in het parkbos, buiten het plangebied, verblijfplaatsen waargenomen van de rosse vleermuis (bomen "B17", "B18" en "B19" in figuur 4.2). Ook zijn in het parkbos, buiten het plangebied, kraamverblijfplaatsen waargenomen van de watervleermuis (bomen "B14", "B15" en "B16" in figuur 4.2).De bomen "B14" en "B15" staan op korte afstand van de plangrens. Voorts is in het rapport opgemerkt dat in het plangebied enkele bomen aanwezig zijn die in potentie geschikt zijn als verblijfplaats maar waar tijdens het veldonderzoek geen vleermuizen zijn aangetroffen.

Het Westerhout vormt foerageergebied voor de ruige dwergvleermuis, de gewone dwergvleermuis en voor de gewone grootoorvleermuis. Ten aanzien deze laatste soort is opgemerkt dat deze soort incidenteel is waargenomen maar dat de soort moeilijk is waar te nemen met een batdetector. Het is dus niet uitgesloten dat meer gewone grootoorvleermuizen in het parkbos jagen. De rosse vleermuizen en de watervleermuizen vliegen vrijwel direct naar foerageergebieden buiten het onderzoeksgebied. Van de watervleermuis is een vliegroute langs het Daslookpad aangetroffen. Het Daslookpad ligt langs de grens van het plangebied.

Op basis van bovenstaande bevindingen is in het onderzoeksrapport geconcludeerd dat uitsluitend de boom waarin een verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis is aangetroffen in het plangebied staat en mogelijk gekapt moet worden. Hiervoor is een ontheffing nodig op grond van de Wet natuurbescherming. De overige verblijfplaatsen bevinden zich buiten het plangebied en worden fysiek volgens het rapport niet aangetast. Ten aanzien van de verstoring wordt gewezen op het geluid van sirenes van ambulances en op heiwerkzaamheden tijdens de bouwfase. Tevens wordt gewezen op de mogelijkheid van verstoring door licht. Door maatregelen, het uitschakelen van sirenes op het

ziekenhuisterrein, het uitvoeren van de heiwerkzaamheden in de winterperiode en afscherming van het licht kan de verstoring voorkomen worden. Ten aanzien van het foerageergebied van de gewone grootoorvleermuis wordt aangenomen dat een klein deel gebruik maakt van het Westerhout om te foerageren. Het grootste gedeelte van het Westerhout blijft onverstoord. Dit onverstoorde deel is dermate groot dat dit voldoende ruimte biedt aan het beperkt aantal exemplaren dat hiervan gebruik maakt. Daarom wordt geconcludeerd dat de functionaliteit van de verblijfplaatsen van deze soort niet wordt aangetast. Ook voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis wordt geconcludeerd dat het foerageergebied niet wordt aangetast omdat dit gebied buiten het plangebied ligt. Met betrekking tot de vliegroute wordt geconcludeerd dat verlichting deze route kan verstoren. Deze verstoring kan door maatregelen voorkomen worden.

Appellante "Red de Hout" meent dat de effecten op de verblijfplaatsen niet voldoende zijn onderzocht. Tijdens het onderzoek ter plaatse en in het aanvullende stuk dat per e-mail is toegestuurd, heeft appellante er op gewezen dat vleermuizen een netwerk van verblijfplaatsen gebruiken. Zij acht het daarom niet uitgesloten dat meer verblijfplaatsen zullen verdwijnen dan in het rapport is vermeld. Ook stelt zij dat boombewonende vleermuizen door de verlichting, aantasting van vliegroutes en aantasting van foerageergebieden nadelige gevolgen ondervinden. Appellante vreest dat de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen die in bomen verblijven door de extra verstoring in gevaar komt.

Ik merk hierover op dat uit het aanvullend natuuronderzoek blijkt dat niet alleen de verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis in het plangebied ligt maar ook de verblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis (boom "B1"). Voorts maken de vleermuizen zoals appellante heeft opgemerkt gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen. In aanmerking genomen dat de gewone dwergvleermuis moeilijk is waar te nemen met een batdetector acht ik het niet uitgesloten dat meer verblijfplaatsen in het plangebied, met name in het plandeel "Groen – Park" aanwezig zijn. Het is dan ook niet uitgesloten dat meer dan 1 boom verblijfplaats moet wijken ten gevolge van de vernieuwing van het ziekenhuis.
In het rapport "Mitigatie- en compensatieplan vleermuizen, Noordwest Ziekenhuisgroep" is ook bevestigd dat meerdere verblijfplaatsen moeten wijken. In dit rapport is geconcludeerd dat niet is uitgesloten dat een of meerdere bomen, waarin verblijfplaatsen voorkomen verwijderd zullen worden. Om in voldoende alternatieve verblijfplaatsen te voorzien zullen in de directe omgeving waar bomen met een verblijfplaats verdwijnen vleermuiskasten worden opgehangen en waar mogelijk holtes in bestaande bomen gecreëerd worden (zie blz. 24 van het rapport "Mitigatie- en compensatieplan vleermuizen, Noordwest Ziekenhuisgroep").

Met de verstoring door verlichting, aantasting van vliegroutes en aantasting van foerageergebieden wijst appellante op het intensievere gebruik van de rand van het parkbos. Verweerder merkt op dat de gevolgen van de intensivering verzacht kunnen worden door maatregelen zoals vleermuisvriendelijke verlichting. Dit neemt niet weg dat vleermuizen, met name de soorten die de voorkeur geven aan een rustige omgeving zoals de gewone grootoorvleermuis, de huidige bosstrook door het intensievere gebruik waarschijnlijk zullen mijden. In het onderzoeksrapport is hierover aangegeven dat het grootste gedeelte van het Westerhout onverstoord blijft en dat dit deel voldoende ruimte biedt voor de verschillende soorten om hiervan gebruik te maken.

Voor zover appellante "Red de Hout" stelt dat mitigerende maatregelen in de sfeer van nestkasten niet de actuele stand van de wetenschappelijke kennis vertegenwoordigen merk ik op dat in voorschrift 15 van de eerder genoemde ontheffing het aanbieden vleermuiskasten als alternatieve verblijfplaats is opgenomen (zie bijlage STAB-5.1, blz. 6).

6 Parkeren en verkeer

6.1 Parkeren

6.1.1 Het geschil

Appellante de bewonersvereniging Metiusgracht (1B) twijfelt aan de berekening van het aantal benodigde parkeerplaatsen voor het ziekenhuis. Zij betoogt dat geen rekening is gehouden met de komst van de huisartsenpost en met de autonome groei van 1,6% van het aantal patiënten. De bewonersvereniging vreest voor het afschuiven van parkeerproblemen op het ziekenhuisterrein naar de omgeving. Appellante stelt dat het aantal bestaande parkeerplaatsen in de omliggende straten niet toereikend is om de vraag naar 161 parkeerplaatsen, die in de toekomstige situatie benodigd zijn, in te passen. Bij de beoordeling van de toekomstige parkeersituatie zijn volgens haar de reeds uitgegeven parkeervergunningen voor het personeel van het ziekenhuis niet meegenomen. In het plan ontbreekt volgens appellante voorts de verplichting om in de eerste fase van de bouw reeds 860 parkeerplaatsen te realiseren. Appellante stelt daarbij dat in de huidige situatie al sprake is van een parkeerplaatstekort. Appellante acht de toezegging van de gemeente dat de parkeerdruk niet zal toenemen niet houdbaar, omdat de bovengrondse parkeergarage pas na 2028 gerealiseerd kan worden. In het plan ontbreken verder de nodige waarborgen voor de realisatie van een ondergrondse parkeervoorziening. Appellante verzet zich verder tegen het parkeren op het maaiveld parallel aan de Metiusgracht. Deze locatie acht zij te ver van het ziekenhuis vandaan, en daarnaast brengt die locatie geluidhinder en luchtvervuiling voor omwonenden met zich mee.

Volgens appellante Stichting ANIMO (1C) is niet onderzocht of extra parkeerplaatsen (bovenop de reeds beoogde 1.250) gerealiseerd kunnen worden indien de monumentale panden Westerlicht en Cadettenschool verkocht worden. De stichting kan zich niet vinden in de parkeeroplossingen die in het plan worden voorgesteld, te weten een parkeergarage onder de tuin bij de hoofdentree of een tweelaagse bovengrondse parkeervoorziening langs de Metiusgracht. De ondergrondse parkeervoorziening kan leiden tot extra verkeersaantrekkende functies in Westerlicht en daardoor extra verkeer op de Prinses Julianalaan. De parkeergarage leidt bovendien tot aantasting van grondwaterstromen en tot de kap van monumentale bomen. Ook gaat de ontsluiting van de parkeergarage ten koste van de kwaliteit van de parkomgeving. De aanleg van een tweelaagse parkeergarage langs de Metiusgracht legt een groot beslag op de ruimte op maaiveldniveau. Daarnaast is de aanleg daarvan in het voorliggende plan niet beoogd: dat is pas in de 2de fase voorzien. Het risico is derhalve dat deze voorziening niet wordt gerealiseerd. Appellante is verder van mening dat het handhaven van 50 parkeerplaatsen aan de Harddraverslaan niet strookt met het stedenbouwkundig plan en met een convenant tussen het voorheen Medisch

Centrum Alkmaar (MCA) (thans Noordwest Ziekenhuisgroep) en de gemeente waarin is vastgelegd dat die parkeerplaatsen zouden worden verwijderd. Appellante stelt voorts dat de keuze voor de plangrens er toe leidt dat parkeermaatregelen op de openbare weg rond het ziekenhuis buiten het plan vallen, waardoor die maatregelen niet op een juiste wijze zijn meegenomen.

In het verweerschrift van 28 maart 2018 dat namens de raad is opgesteld, is beschreven dat de parkeerbehoefte na realisatie van de verbouwing van het ziekenhuis 1.250 parkeerplaatsen betreft; hetgeen overeenkomt met de huidige parkeerbehoefte. Bij de berekening van de parkeervraag zijn de parkeernormen uit de gemeentelijke "Parkeernormennota 2017-2027" gehanteerd. In de huidige situatie zijn 1.002 parkeerplaatsen voor het ziekenhuis beschikbaar, waarvan 613 op het eigen terrein. In de eindsituatie zal dat zijn uitgebreid naar 861 parkeerplaatsen op het eigen terrein, waardoor met de parkeerplaatsen rond het ziekenhuis aan de parkeervraag van 1.250 plaatsen zal worden voldaan. In het verweer wordt voorts gewezen op de intentieovereenkomst tussen de gemeente en de Noordwest Ziekenhuisgroep om een ondergrondse parkeergarage op het eigen terrein te realiseren. Om te voorkomen dat het parkeren met hulpverlenersparkeervergunningen tot overlast leidt, zullen parkeertellingen worden gehouden op basis waarvan het "hulpverlenersparkeren" gereguleerd kan worden. Verweerder geeft verder aan dat de bestemming voor de gronden waarop de gebouwen Westerlicht en Cadettenschool staan alleen gewijzigd kan worden indien in voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien (zie het verweerschrift, blz. 15-18).

6.1.2 Opzet bevindingen

Om na te gaan of de vraag naar parkeerplaatsen en het aanbod met elkaar in evenwicht zijn, is het opstellen van een parkeerbalans het meest geëigende middel. In een parkeerbalans wordt de huidige en toekomstige parkeervraag van verschillende functies binnen een bepaald gebied afgezet tegen het huidige en toekomstige aanbod van parkeerplaatsen. Voor het opstellen van een parkeerbalans en het inzicht verkrijgen van de gevolgen van het plan zijn de volgende onderdelen van belang:

- De huidige parkeersituatie (ligging parkeerplaatsen, parkeercapaciteit en parkeerdruk)
- De planologische regeling voor parkeren
- Het parkeerbeleid
- Parkeervraag berekening
- Aanbod parkeerplaatsen
- Samenvatting: Bepalen (on)balans

6.1.3 De huidige parkeersituatie

Ligging

De parkeervoorzieningen op het ziekenhuisterrein liggen verspreid rond het ziekenhuis (zie afbeelding 6.1). Nabij de hoofdingang van het ziekenhuis bevindt zich de bovengrondse parkeergarage (P), rond de bebouwing van het ziekenhuis liggen de parkeerterreinen P1 t/m P7 en bij het monumentale gebouw Westerlicht ligt parkeerplaats P8.

Afbeelding 6.1: Parkeervoorzieningen op het eigen terrein van het ziekenhuis (bron: figuur 5 uit het verkeersonderzoek, bijlage 16 bij de plantoelichting).

In de huidige situatie wordt verder gebruik gemaakt van parkeerplaatsen op het parkeerterrein "Labotheek" dat eigendom is van NWZ. Tevens wordt gebruik gemaakt van openbare parkeerplaatsen aan de Harddraverslaan, in de ondergrondse parkeergarage "Singelgarage" en van parkeerplaatsen in de omliggende straten zoals de Metiusgracht (zie afbeeldingen 6.1 en 6.2).

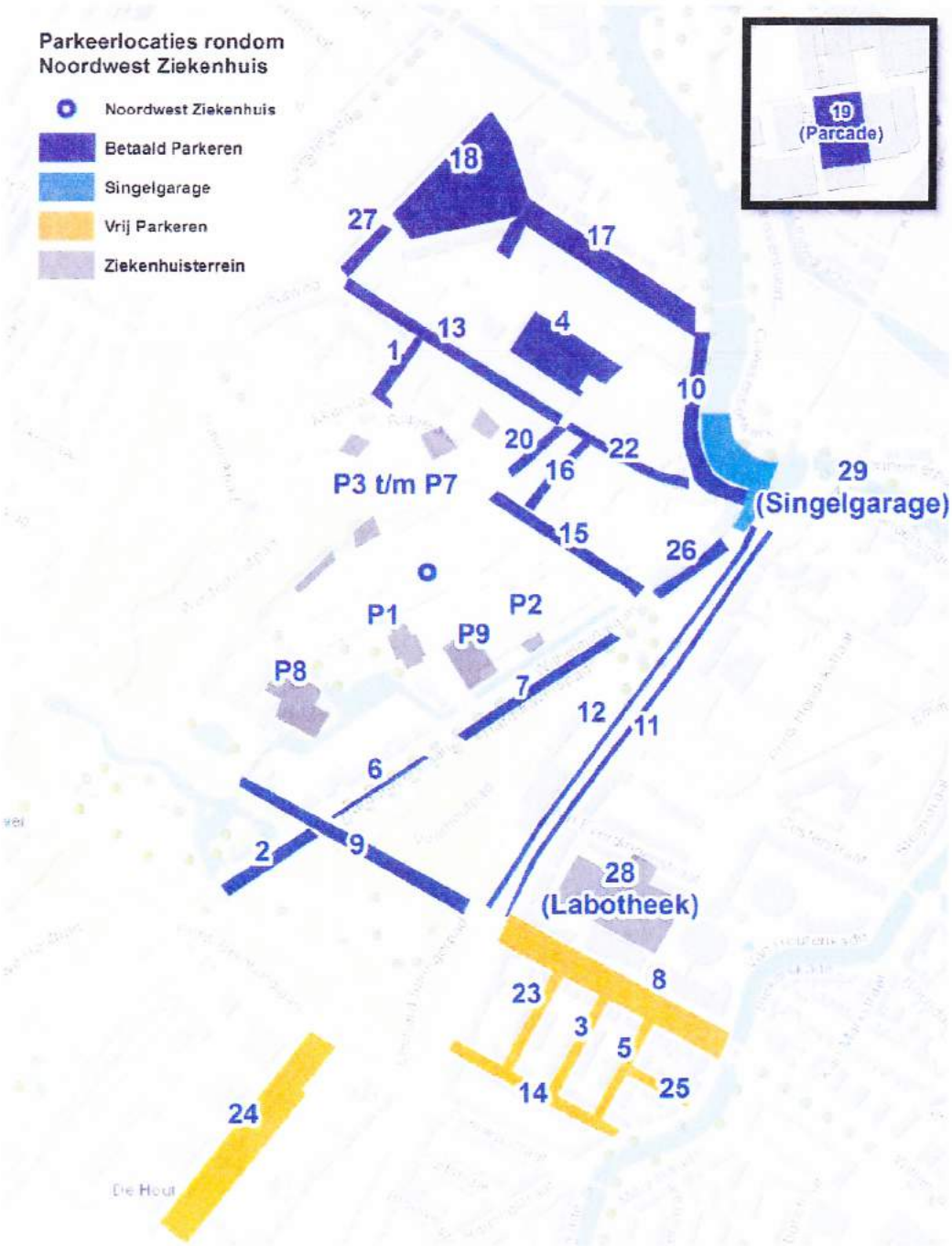

Afbeelding 6.2: Parkeerlocaties in de omgeving van het ziekenhuis: Labotheek (nr. 28), Singelgarage (nr. 29), Bloemenkolk (nr. 2), Willem Alexanderlaan (voormalige Sportlaan) (nr. 24) (bron: Parkeeronderzoek rond Noordwest Ziekenhuis Alkmaar, blz. 4; zie bijlage STAB-6.1)

In de omgeving van het ziekenhuis (onder meer de Metiusgracht, Harddraverslaan en Bloemenkolk) is het parkeren gereguleerd: betaald parkeren met een vergunningstelsel voor onder meer bewoners, zoals vastgelegd in de "Parkeerverordening 2018 gemeente Alkmaar" en het "Uitwerkingsbesluit Parkeren 2018 gemeente Alkmaar". De parkeerlocatie

aan de Willem Alexanderlaan (voormalig Sportlaan) kent geen gereguleerd parkeren (zie afbeelding 6.3 in dit verslag voor de ligging van het gebied waar het parkeren gereguleerd is).

Afbeelding 6.3: Ligging gereguleerde parkeergebied; binnen de omlijnde en gekleurde gebieden is gereguleerd parkeren ingesteld (bron: Parkeernormennota 2017-2027 gemeente Alkmaar, blz. 2).

Parkeercapaciteit

De parkeergarage (P) op het eigen terrein heeft thans 170 parkeerplaatsen, P1 omvat 58 parkeerplaatsen, P2: 33 parkeerplaatsen, P3 t/m P7: 172 parkeerplaatsen en P8: 180 parkeerplaatsen. Op het terrein van de Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar zijn derhalve thans 613 parkeerplaatsen aanwezig. Op het parkeerterrein "Labotheek" (eigendom van het ziekenhuis) zijn 249 parkeerplaatsen aanwezig. Verder beschikt het ziekenhuis thans over 140 parkeervergunningen waarvan 40 voor de Singelgarage en 100 voor overige openbare parkeerplaatsen (zie blz. 16 van het verweerschrift). In totaal beschikt NWZ derhalve over 613 parkeerplaatsen in het plangebied, 249 parkeerplaatsen op eigen terrein elders en 140 parkeervergunningen voor parkeerplaatsen op openbaar

terrein: tezamen 1.002 plaatsen. Het voorgaande is in afbeelding 6.4 schematisch weergegeven:

Locatie	Aantal parkeerplaatsen
Parkeergarage hoofdingang	170
Parkeerterrein hoofdingang P1	58
Parkeerterrein Wilhelminalaan P2	33
Parkeerterrein Metiusgracht P3-P7	172
Parkeerterrein Julianalaan P8	180
Totaal ziekenhuisterrein	**613**
Locatie Labotheek	249
Totaal ziekenhuisterrein en Labotheek	**862**
Hulpverlenersvergunningen straat	100
Vergunningen Singelgarage	40
Totaal	**1002**

Afbeelding 6.4: Huidige aantallen parkeerplaatsen per locatie. Nb. op de vijfde regel moet staan: "Parkeerterrein Metiusgracht, P3- P7, 172" (bron: verweerschrift, blz. 16 en tevens bijlage 3 bij de plantoelichting, het "Stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitplan", blz. 9).

Parkeerdruk

In de plantoelichting (blz. 76) (en tevens in het verweer blz. 16) is beschreven dat in de huidige situatie vraag is naar 1.250 parkeerplaatsen en dat circa 1.000 beschikbaar zijn. Aangegeven is dat er thans een tekort is aan 250 parkeerplaatsen. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat een parkeerdruk boven de 80% als problematisch ervaren wordt; een dergelijke parkeerdruk heeft zoekverkeer tot gevolg.

In opdracht van de gemeente Alkmaar heeft Ecorys van 1 februari 2018 tot 1 mei 2018 – na vaststelling van het voorliggende plan - een onderzoek uitgevoerd naar de parkeerdruk in de omgeving van het ziekenhuis. De resultaten van dat onderzoek zijn opgetekend in het rapport "Parkeeronderzoek rond Noordwest Ziekenhuis Alkmaar", Ecorys, 5 juli 2018 (hierna genoemd: parkeerdrukonderzoek; zie bijlage STAB-6.1).

Parkeermetingen (55 in totaal) zijn uitgevoerd in een aantal straten in de omgeving van het ziekenhuis, in de Singelgarage, op het parkeerterrein Parcade en in parkeergarage Overstad (aan de noordzijde – andere zijde - van het centrum, op een afstand van ruim meer dan 1

km), en het terrein van het ziekenhuis en bij de Labotheek. De geregistreerde maximale parkeerdruk op een doordeweekse dag is in de ochtend en in de middag vastgesteld. Voor de parkeerlocaties aan de Harddraverslaan, Willem Alexanderlaan (voormalig Sportlaan), Labotheek en op het ziekenhuisterrein zelf, ligt de parkeerdruk zowel in de ochtend als in de middag boven de 80%. De Singelgarage heeft op een doordeweekse ochtend een parkeerdruk van 58% en in de middag 81%. Voor de Metiusgracht is de parkeerdruk 75% voor zowel een doordeweekse ochtend als middag (zie het parkeerdrukonderzoek, blz. 7, 12 en 13, in bijlage STAB-6.1). Uit het parkeerdrukonderzoek blijkt dat op een doordeweekse middag de parkeerdruk het hoogst is. Op het ziekenhuisterrein en op de Harddraverslaan en in de Singelgarage ligt op een doordeweekse middag de parkeerdruk boven de 80%: het parkeren zal dan als problematisch ervaren worden. Op de Metiusgracht zal op een doordeweekse dag (zowel in de ochtend als middag) de parkeerdruk als zwaar ervaren worden (zie het parkeerdrukonderzoek, blz. 13, in bijlage STAB-6.1).

De aantallen parkeerplaatsen die beschikbaar zijn in de ochtend en in de middag zijn de volgende; tevens is de loopafstand tot de hoofdingang bij benadering weergegeven (zie het parkeerdrukonderzoek, blz. 12 en 13, in bijlage STAB-6.1):

- Ziekenhuisterrein (loopafstand < 150 m): 92 (ochtend) en 64 (middag);
- Harddraverslaan/pad (loopafstand < 150 m): 23 (ochtend) en 3 (middag);
- Julianalaan en Bloemenkolk (loopafstand > 200 m): 30 (ochtend) en 42 (middag);
- Metiusgracht (loopafstand > 250 m): 13 (ochtend) en 13 (middag);
- Singelgarage (loopafstand > 400 m): 166 (ochtend) en 77 (middag);
- Egelenburgerlaan, Lindenlaan, Varnebroek, Nassaulaan en het Nassauplein (loopafstand > 500 m): 167 (ochtend) en 176 (middag);
- Willem Alexanderlaan (voormalig Sportlaan) (loopafstand > 600 m): 0 (ochtend) en 0 (middag);
- Labotheek (loopafstand > 250 m): 0 (ochtend) en 22 (middag).

6.1.4 Planologische regeling parkeren

In het voorliggende plan is aan het ziekenhuisterrein grotendeels de bestemming "Maatschappelijk" toegekend. De gronden ter plaatse van de bovengrondse parkeergarage nabij de hoofdingang hebben tevens de aanduiding "parkeergarage". De beide rijksmonumenten Westerlicht en Cadettenschool hebben de bestemming "Gemengd" (zie bijlage STAB-6.2). De gronden met de bestemming "Maatschappelijk" zijn aangewezen voor onder meer maatschappelijke voorzieningen en medisch-gerelateerde dienstverlening, en de daarbij behorende (ondergrondse) parkeervoorzieningen (zie artikel 6, lid 6.1). De gronden met de bestemming "Gemengd" zijn aangewezen voor onder meer dienstverlening en medisch-gerelateerde dienstverlening, en de daarbij behorende parkeervoorzieningen (zie artikel 3, lid 3.1).

Op de gronden met de bestemmingen "Maatschappelijk" en "Gemengd", die gezamenlijk het overgrote deel van het plangebied beslaan, is parkeren toegelaten.

Verweerder heeft twee varianten uitgewerkt voor de mogelijk parkeeroplossingen (zie de subparagraaf 6.1.7 "Aanbod parkeerplaatsen"); het voorliggende plan maakt ook andere parkeeroplossingen mogelijk.

6.1.5 Het parkeerbeleid

In de Gemeente Alkmaar zijn parkeernormen vastgelegd in de "Parkeernormennota 2017-2027", die is vastgesteld op 5 oktober 2017. De gemeenteraad heeft op 13 april 2018 het bestemmingsplan "Parapluplan Parkeren 2018" vastgesteld. In dat plan is het beleid zoals beschreven in de "Parkeernormennota 2017-2027" planologisch vastgelegd.

De parkeernormen zijn afhankelijk van de mate van verstedelijking; hoe hoger de stedelijkheid, hoe lager de parkeernorm. Het ziekenhuis staat in het gebied dat in de Parkeernormennota is aangeduid als de "schil" – het gebied rond het centrum van Alkmaar waar betaald parkeren is ingevoerd. Beschreven is dat: "*de parkeernormen bestaan uit een bandbreedte met een minimum- en maximumnorm. De initiatiefnemer van een nieuwe ontwikkeling moet in beginsel voldoen aan minimumnormen, zodat parkeerproblemen niet worden afgewenteld op de omgeving*" (zie de Parkeernormennota, blz. 2 en 3, in bijlage STAB-6.3). Voor de "schil" zijn de volgende parkeernormen van toepassing (zie de Parkeernormennota, bijlage 4, blz. 7, in bijlage STAB-6.3):

- Ziekenhuis – bezoekers van klinische patiënten: minimaal 0,25 en maximaal 0,5 parkeerplaats per bed;
- Ziekenhuis – bezoekers/ patiënten voor dagverpleging of deeltijdbehandeling: 1 parkeerplaats per 1.200 bezoekers per jaar;
- Ziekenhuis – medewerkers: minimaal en maximaal 0,25 parkeerplaats per formatieplaats;
- Huisartsencentrum: minimaal 2,2 en maximaal 2,7 parkeerplaats per behandelkamer.

Bij de berekening van de parkeervraag zijn bovengenoemde parkeernormen gehanteerd (zie de bevindingen onder het navolgende kopje "Het berekende aantal benodigde parkeerplaatsen").

In de "Parkeernormennota 2017-2027" zijn verder maximaal acceptabele loopafstanden per functie opgenomen. Voor de functie zorgvoorzieningen wordt een maximale loopafstand van 150 meter acceptabel geacht (zie de Parkeernormennota, bijlage 3, in bijlage STAB-6.3).

In de "Parkeernormennota 2017-2027" zijn tevens aanwezigheidspercentages voor het rekenen met dubbelgebruik van parkeerplaatsen opgenomen. Voor een ziekenhuis, zowel voor de medewerkers en patiënten als bezoekers, is een aanwezigheidspercentage van 100% opgenomen voor een doordeweekse middag (zie de Parkeernormennota, bijlage 5, in bijlage STAB-6.3). Dubbelgebruik is derhalve in voorliggende situatie niet aan de orde.

6.1.6 Berekening parkeervraag

Het berekende aantal benodigde parkeerplaatsen
In de plantoelichting (blz. 74) is beschreven dat op basis van de aanwezigheid van 556 ziekenhuisbedden en 2.738 formatieplaatsen een behoefte is berekend aan 1.250 parkeerplaatsen. In het verweerschrift (blz. 15) is een nadere uitwerking van die berekening weergegeven. Blijkens die nadere uitwerking is er een behoefte aan minimaal 1.184 en maximaal aan 1.329 parkeerplaatsen. Aangegeven is dat de berekening is gemaakt op basis van de aanwezigheid van 556 bedden, 2.738 formatieplaatsen, 400.000 bezoekers per jaar en 12 behandelkamers voor de huisartsenpost, en op basis van de parkeernormen voor de "schil" uit de "Parkeernormennota 2017-2027".

1,6% groei
Mondeling werd namens appellante Bewonersvereniging Metiusgracht (1B) toegelicht dat zij met haar verwijzing in het beroepschrift naar de autonome groei van 1,6% doelt op de toename van het aantal patiënten met 1,6%.

In de plantoelichting (blz. 15) is aangegeven dat verwacht wordt dat ondanks de toename van patiënten met een multicomplex ziektebeeld, de ontwikkelingen in technologie en behandelwijzen een verdere afname van de omvang van het ziekenhuis gaan bewerkstelligen. Hoe groot dit effect over 5 of 10 jaar zal zijn, is nu nog niet in te schatten. Namens verweerder werd mondeling toegelicht dat met het voorliggende plan geen uitbreiding wordt beoogd van het aantal bedden en evenmin van het aantal formatieplaatsen voor het ziekenhuis; benadrukt werd dat het een verbouwing betreft.

De verwijzing naar de groei van 1,6% in de begroting voor 2018 voor het Ministerie van Volksgezondheid, betreft een groeipercentage van de kosten van de zorg (zie bijlage STAB-6.4). Een groei van de kosten van de zorg hoeft niet noodzakelijkerwijs een stijging van het aantal patiënten te betekenen. Het aantal ziekenhuispatiënten is in de laatste jaren volgens het CBS licht gedaald, voor zowel het aantal opnames als het aantal nachten per patiënt (zie bijlage STAB-6.5). Een autonome groei van het aantal patiënten voor dit ziekenhuis acht ik in dat licht niet aannemelijk.

Parkeervraag Westerlicht en Cadettenschool

Van de zijde van de gemeente werd mondeling toegelicht dat het gebouw Westerlicht thans niet gebruikt wordt en reeds zo'n 15 tot 20 jaar leeg staat. De Cadettenschool wordt gebruikt door het ziekenhuis, voor onder meer kantoorfuncties (zie afbeelding 2.1 voor de ligging van de gebouwen). De kantoorfuncties in de Cadettenschool zijn inbegrepen in de andere functies binnen het ziekenhuis en de op basis daarvan berekende parkeervraag.

Het Westerlicht en de Cadettenschool hebben in het voorliggende plan de bestemming "Gemengd" gekregen (zie bijlage STAB-6.2). Gronden met die bestemming zijn bestemd voor maatschappelijke voorzieningen, medisch-gerelateerde dienstverlening en dienstverlening (zie artikel 3, lid 3.1, van de planregels). Gelet op de begripsomschrijvingen van die doeleinden is in de gebouwen Westerlicht en de Cadettenschool een breed scala aan activiteiten toegelaten, waaronder sociaal-culturele doeleinden en commerciële activiteiten met een baliefunctie (zie artikel 1, lid 1.25, lid 1.37 en lid 1.39, van de planregels). In de planregels is een bevoegdheid opgenomen die ziet op het verruimen van de toegelaten functies op de gronden met de bestemming "Gemengd"; bijvoorbeeld voor het realiseren van een hotel (zie artikel 3, lid 3.4). Het realiseren van voldoende parkeergelegenheid is een voorwaarde voor het gebruik van die wijzigingsbevoegdheid (zie artikel 3, lid 3.4, onder 3.4.1, onder a).

Van de zijde van de gemeente werd mondeling toegelicht dat geen uitbreiding van het ziekenhuis is beoogd, en dat daarom het bestaande bruto vloeroppervlak als toekomstig maximum vloeroppervlak voor het ziekenhuis in de planregels is vastgelegd. Voor het bouwen van gebouwen op gronden met de bestemming "Maatschappelijk" is in de planregels opgenomen dat: "*het bestaande bruto vloeroppervlak van 101.500 m² dat tegelijkertijd ten behoeve van het ziekenhuis in gebruik is niet mag toenemen*" (zie artikel 6, lid 6.2, onder 6.2.1, sub c). Ik constateer dat het beoogde tegengaan van uitbreiding van het ziekenhuis niet ziet op het Westerlicht en de Cadettenschool, omdat die niet op gronden met de bestemming "Maatschappelijk" staan. Aangezien het Westerlicht thans leeg staat en de Cadettenschool voor onder meer kantoorfuncties kan worden aangewend, brengt een toegelaten gebruik van bijvoorbeeld sociaal-culturele doeleinden en commerciële activiteiten met een baliefunctie, mogelijk een extra aanloop van bezoekers met zich mee. Ik constateer dat de direct toegelaten functies reeds mogelijk een extra aanloop van bezoekers met zich meebrengen.

De berekening van de parkeerbehoefte is uitsluitend gebaseerd op het bestaande bruto vloeroppervlak van de Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar. Voor de gronden met de bestemming ("Gemengd") is geen parkeervraag berekend; daarmee is de parkeerbehoefte van het voorliggende plan onderschat. De extra parkeerbehoefte die daar

bovenop kan ontstaan ten gevolge van gebruikmaking van de wijzigingsbevoegdheid is eveneens niet berekend.

Huisartsenpost
In het verweerschrift (blz. 15) is als gezegd een nadere uitwerking weergegeven van de berekening van de vraag naar parkeerplaatsen. Aangegeven is daarbij dat de berekening is gemaakt op basis van onder meer 12 behandelkamers voor de huisartsenpost. De uitwerking in het verweerschrift laat zien dat bij de berekening van de parkeerbehoefte rekening is gehouden met de aanwezigheid van een huisartsenpost.

6.1.7 Aanbod parkeerplaatsen

Parkeeraanbod eindsituatie
In de plantoelichting (blz. 74-76) is beschreven dat voor de eindsituatie beoogd wordt om de huidige parkeerdruk in de omgeving van het ziekenhuis te verminderen. Om dat te bereiken zullen nieuwe parkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd. Per saldo zullen in de eindsituatie 250 nieuwe parkeerplaatsen worden aangelegd om in de parkeerbehoefte van 1.250 te kunnen voorzien. Aangegeven is dat om de eindsituatie van 1.250 parkeerplaatsen te bereiken, 861 parkeerplaatsen op het ziekenhuisterrein gerealiseerd worden. Voor het parkeren op eigen terrein zijn twee mogelijke invullingen (varianten) geformuleerd: een ondergrondse parkeergarage (variant 1) of een bovengrondse parkeervoorziening (variant 2); beide met een deel parkeren op maaiveld. Daarnaast moet in beide varianten van 389 parkeerplaatsen buiten het plangebied gebruik gemaakt worden.

In de huidige situatie omvat het ziekenhuisterrein 611 parkeerplaatsen (zie afbeelding 6.4; bronnen: verweerschrift, blz. 16 en tevens bijlage 3 bij de plantoelichting, het "Stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitplan", blz. 9). De aanwezigheid van 861 parkeerplaatsen binnen het plangebied in de eindsituatie – voor beide varianten - houdt de aanleg van 250 extra parkeerplaatsen in binnen een loopafstand van 150 meter.

Parkeeraanbod tijdens tussenoplossing
In de plantoelichting (blz. 74-76) is vervolgens beschreven dat tot het moment waarop de ondergrondse parkeergarage of een bovengrondse parkeervoorziening is gerealiseerd, een tussenoplossing voor het parkeren benodigd is. Op welke wijze voor de tussenoplossing in de totale behoefte aan 1.250 parkeerplaatsen zal worden voorzien is in de plantoelichting voor de twee varianten inzichtelijk gemaakt.

Voor variant 1 wordt een parkeeroplossing weergegeven voor de circa drie te overbruggen jaren totdat de ondergrondse parkeergarage gerealiseerd zal zijn. In variant 2 zal deze

periode circa 17 jaar duren voordat de bovengrondse gebouwde parkeervoorziening gerealiseerd is. In de plantoelichting zijn die twee tussenoplossingen als volgt uitgewerkt:

Variant 1: Parkeeroplossing voor de duur van ± 3 jaar

Gebruikers	Locatie	Aantal
Bezoekers	Terrein Noordwest	366
	Harddraverslaan, Bloemenklok en Metiusgracht (bestaand)	161
	Singelgarage	39
Personeel	Singelgarage	120
	Labotheek	249
	Straatvergunningen of combinatievergunningen voor specifieke straat en Singelgarage [1]	*100*
	Transferium [2]	*95*
	Willem Alexanderlaan, voormalig Sportlaan	*120*
Totaal		1250

[1] Exacte aantallen/verdeling te bepalen op basis van parkeertellingen

[2] Locatie nader te bepalen

Afbeelding 6.5: "Variant 1: Parkeeroplossing voor de duur van ± 3 jaar" (bron: plantoelichting blz. 75).

Variant 2: Parkeeroplossing voor de duur van ± 17 jaar

Gebruikers	Locatie	Aantal
Bezoekers	Terrein Noordwest	364
	Harddraverslaan, Bloemenklok en Metiusgracht (bestaand)	161
	Singelgarage	41
Personeel	Terrein Noordwest	120
	Singelgarage	120
	Labotheek	249
	Transferium [2]	*75*
	Willem Alexanderlaan, voormalig Sportlaan	*120*
Totaal		1250

[2] Locatie nader te bepalen

Afbeelding 6.6: "Variant 2: Parkeeroplossing voor de duur van ± 17 jaar" (bron: plantoelichting blz. 75).

Om inzicht te verkrijgen in hetgeen de "tussentijdse" parkeeroplossingen voor de parkeerdruk in de omgeving van het ziekenhuis zal betekenen, zijn hierna vergelijkingen gemaakt tussen de huidige parkeersituatie en de "parkeeroplossingen", voor enerzijds het plangebied (dan wel eigen terrein/transferium) en anderzijds de straten buiten het plangebied. Die vergelijkingen zijn gemaakt op basis van de huidige aantallen parkeerplaatsen, zoals weergegeven in afbeelding 6.4 (bron: verweerschrift, blz. 16 en tevens bijlage 3 bij de plantoelichting, het "Stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitplan", blz. 9), en de varianten 1 en 2 in afbeeldingen 6.5 en 6.6 (bron: plantoelichting, blz. 75).

In de huidige situatie omvat het ziekenhuisterrein 611 parkeerplaatsen, en de locatie Labotheek (eigen terrein) 249 plaatsen: totaal 860 parkeerplaatsen op door het ziekenhuis gecontroleerde terreinen. Gelet op de berekende parkeervraag van 1.250 wordt de vraag naar 390 parkeerplaatsen op de omgeving afgewenteld (1.250 – 860 = 390).

In variant 1 omvat het ziekenhuisterrein 366 parkeerplaatsen, de locatie Labotheek (eigen terrein) 249 plaatsen en het transferium (bij het AFAS stadion) 95 plaatsen: totaal 710 parkeerplaatsen op door het ziekenhuis gereguleerde terreinen. Gelet op de berekende parkeervraag van 1.250 wordt de vraag naar 540 parkeerplaatsen op de omgeving afgewenteld (1.250 – 710 = 540).
In variant 2 omvat het ziekenhuisterrein 484 parkeerplaatsen, de locatie Labotheek (eigen terrein) 249 plaatsen en het transferium (bij het AFAS stadion) 75 plaatsen: totaal 808 parkeerplaatsen op door het ziekenhuis gecontroleerde terreinen. Gelet op de berekende parkeervraag van 1.250 wordt de vraag naar 442 parkeerplaatsen op de omgeving afgewenteld (1.250 – 808 = 442).

Per saldo neemt - zoals de gemeente het thans beoogt - het aantal parkeerplaatsen op eigen terrein, dan wel hetgeen de Noordwest Ziekenhuisgroep zelf kan reguleren, in variant 1 voor de duur van drie jaar met 150 af (390 – 540 = -150), en in variant 2 neemt het aantal parkeerplaatsen voor de duur van 17 jaar met 52 af (390 – 442 = -52).

Parkeeraanbod in eindsituatie
In de eindsituatie wordt beoogd om op het ziekenhuisterrein 861 parkeerplaatsen te realiseren. Samen met de locatie Labotheek (eigen terrein) van 249 plaatsen beschikt het ziekenhuis over 1.110 parkeerplaatsen op door het ziekenhuis gecontroleerde terreinen. Gelet op de berekende parkeervraag van 1.250 wordt de vraag naar 140 parkeerplaatsen op de omgeving afgewenteld (1.250 – 1.110 = 140). Gelet op de huidige afwenteling van de vraag van 390 parkeerplaatsen, treedt in de eindsituatie ten opzichte van de huidige situatie een verlichting van de parkeervraag in de omgeving van het ziekenhuis met 250 parkeerplaatsen op.

Parkeerplaatsen in de omliggende straten
Als gezegd neemt per saldo - zoals de gemeente het thans beoogt - het aantal parkeerplaatsen op eigen terrein (plangebied en Labotheek), dan wel hetgeen de Noordwest Ziekenhuisgroep zelf kan reguleren (het transferium), in variant 1 met 150 parkeerplaatsen voor de duur van drie jaar af en in variant 2 neemt dat met 52 parkeerplaatsen voor de duur van 17 jaar af. Dat brengt derhalve een extra vraag naar 150 dan wel 52 parkeerplaatsen in de omgeving van het ziekenhuis met zich mee, oftewel een afwenteling op de omgeving van of 540 (variant 1) of 442 (variant 2) parkeerplaatsen.

Uit het parkeerdrukonderzoek (blz. 12 en 13) blijkt dat op de doordeweekse middag de parkeerdruk op en rond het ziekenhuisterrein het hoogste is (zie bijvoorbeeld de Singelgarage met 166 vrije parkeerplaatsen in de ochtend en 77 in de middag). Op een doordeweekse middag zijn op het ziekenhuisterrein zelf (P1 t/m P8) 64 parkeerplaatsen beschikbaar. Op de Harddraverslaan zijn er voorts nog 3 beschikbaar. Op de straten direct rond het ziekenhuis, de Metiusgracht en Julianalaan zijn op een doordeweekse middag 18 parkeerplaatsen beschikbaar. Op de parkeerlocaties op iets grotere afstand van het ziekenhuis (ruim 300 meter), in de Singelgarage en op de Bloemenkolk en de Metiusstraat, zijn op een doordeweekse middag 123 parkeerplaatsen beschikbaar. Op grotere afstand (meer dan 300 meter), aan de Egelenburgerlaan, Lindenlaan, Varnebroek, Nassaulaan en het Nassauplein, zijn dan 176 parkeerplaatsen beschikbaar. Samengevat is het volgende aantal parkeerplaatsen beschikbaar (met daarbij de loopafstand tot de hoofdingang bij benadering):

- Loopafstand minder dan 150 m: Ziekenhuisterrein en Harddraverslaan: 67;
- Loopafstand tussen de 200 tot 400 m: Singelgarage, Metiusgracht, Metiusstraat, Julianalaan en Bloemenkolk: 141;
- Loopafstand meer dan 300 m: Egelenburgerlaan, Lindenlaan, Varnebroek, Nassaulaan en het Nassauplein: 176.

In de "Parkeernormennota 2017-2027" wordt voor de functie zorgvoorzieningen een maximale loopafstand van 150 meter acceptabel geacht (zie de Parkeernormennota, bijlage 3, in bijlage STAB-6.3).

Binnen de loopafstand van 150 meter die volgens de Parkeernormennota acceptabel is, zijn 67 parkeerplaatsen beschikbaar op het Ziekenhuisterrein en aan de Harddraverslaan. Dit aantal zou afdoende zijn om de parkeervraag van variant 2 op te vangen. Daarbij merk ik op dat het bezetten van 52 parkeerplaatsen van die 67 beschikbare plaatsen, de parkeerdruk op het Ziekenhuisterrein en aan de Harddraverslaan verder boven de 80% brengt, hetgeen nog meer als problematisch ervaren zal worden.

Gebruik van 83 van de 141 beschikbare parkeerplaatsen (op de parkeerlocaties Singelgarage, Metiusgracht, Metiusstraat, Prinses Julianalaan en Bloemenkolk) buiten de genoemde acceptabele loopafstand, bovenop het gebruik van de 67 beschikbare parkeerplaatsen binnen de acceptabele loopafstand, zou afdoende zijn om te voorzien in de parkeervraag van variant 1 (83 + 67 = 150). Hierbij moet aangetekend worden dat die 83 parkeerplaatsen niet binnen de acceptabele loopafstand liggen en dat het daarnaast de parkeerdruk op het Ziekenhuisterrein en aan de Harddraverslaan verder boven de 80% brengt, hetgeen als extra problematisch ervaren zal worden. Ook voor de parkeerlocaties Metiusgracht, Metiusstraat, Julianalaan en Bloemenkolk zal de parkeerdruk dan boven de

80% liggen. In de Singelgarage ligt de parkeerdruk reeds boven de 80%; die parkeerdruk zal dan nog problematischer worden.
Samenvattend constateer ik dat parkeervariant 1 op het terrein van het ziekenhuis, de problematisch parkeerdruk in de omliggende straten van het ziekenhuis en de Singelgarage zal verslechteren. Daarnaast dient bij variant 1 een deel van de extra parkeerders een loopafstand te overbruggen die volgens de Parkeernormennota niet acceptabel is. In variant 2 zijn afdoende parkeerplaatsen op het ziekenhuisterrein en aan de Harddraverslaan binnen een acceptabele loopafstand beschikbaar. Op die locaties brengt variant 2 wel een verslechtering van de parkeerdruk met zich mee. In de huidige situatie is volgens het parkeerdrukonderzoek de parkeerdruk aan bijvoorbeeld de Metiusgracht niet problematisch (lager dan 80%); uitvoering van variant 2 brengt voor de Metiusgracht een problematische parkeerdruk met zich mee. Het doel om de parkeerdruk te verlichten wordt derhalve voor de tussensituatie – voor zowel variant 1 als variant 2 - niet behaald.
Afgezien van het voorgaande constateer ik dat het voorliggende plan ook andere parkeeroplossingen mogelijk maakt: op de gronden met de bestemmingen "Maatschappelijk" en "Gemengd", die gezamenlijk het overgrote deel van het plangebied beslaan, is parkeren toegelaten.

Overige bezwaren met betrekking tot het aanbod van de parkeervoorzieningen:

Parkeervergunningen voor personeel
In de plantoelichting is (blz. 74) beschreven dat het ziekenhuis in de huidige situatie beschikt over 140 parkeervergunningen voor openbare parkeerplaatsen op straat dan wel in de Singelgarage. In variant 1 wordt beoogd dat het personeel, gebruikmakend van een parkeervergunning, 120 parkeerplaatsen in de Singelgarage gebruiken, en daarbovenop 100 parkeerplaatsen op straat dan wel in de Singelgarage waarbij eveneens gebruik zal worden gemaakt van parkeervergunningen. In variant 2 wordt beoogd dat het personeel, gebruikmakend van een parkeervergunning, 120 parkeerplaatsen in de Singelgarage gebruikt (zie blz. 75 van de plantoelichting).

Ik constateer dat in de door de gemeente voorgestane situaties van variant 1 en 2 het personeel dat gebruik maakt van parkeervergunningen is betrokken bij de berekening. Hierbij merk ik op dat het al dan niet gebruik maken van een parkeervergunning in dit geval niet relevant is voor het bepalen van de balans tussen de vraag naar en het aanbod van parkeerplaatsen. Het parkeren waarbij van een parkeervergunning gebruik wordt gemaakt, vindt hier immers plaats in de openbare ruimte: het betreffen geen gereserveerde parkeerplaatsen. Van belang is derhalve de vraag naar parkeerplaatsen in verhouding tot het aanbod daarvan in het plangebied, dan wel in eigen beheer en het aanbod in de omliggende wijk, zoals eerder in deze paragraaf uiteen is gezet.

Borging aanleg parkeerplaatsen in het bestemmingsplan
De gemeente beoogt om in de eindsituatie 861 parkeerplaatsen te realiseren in het plangebied. Beoogd wordt om die eindsituatie gereed te hebben na drie jaar voor variant 1 (bouw ondergrondse parkeergarage) en na 17 jaar voor variant 2 (zonder ondergrondse parkeergarage). Het voorliggende plan maakt beide varianten – en ook andere invullingen – mogelijk. In de planregels zijn geen voorwaardelijke bepalingen opgenomen over de aanwezigheid van parkeerplaatsen, bijvoorbeeld als voorwaarde voor het in gebruik nemen van nieuw gebouwde gebouwen. De aanleg van een ondergrondse parkeergarage is derhalve niet verzekerd in het plan. Variant 1 zou binnen de planperiode van het voorliggende plan gerealiseerd kunnen worden. Realisatie van de eindsituatie van variant 2 is na de planperiode van voorliggend plan voorzien.

Gevolgen van ondergrondse parkeergarage voor natuurwaarden
Op de gronden met de bestemming "Maatschappelijk" is de aanleg van een ondergrondse parkeergarage mogelijk (zie artikel 6, lid 6.1). De aanleg daarvan is in het laatste schetsontwerp bij de hoofdentree voorzien (zie bijlage STAB-2.6, blz. 20). Om de parkeergarage onder de tuin bij de hoofdentree te realiseren, zullen mogelijk bestaande (monumentale) bomen gekapt dienen te worden. Over de vereisten aan de kap van bomen verwijs ik naar de paragraaf 4.3 "Vellen van bomen" eerder in dit verslag. Over de gevolgen van het kappen van bomen voor het beschermde stadsgezicht constateer ik dat de aantasting daarvan niet van dien aard is dat de parkachtige omgeving bij de hoofdentree zijn recreatieve functie geheel zal verliezen (zie tevens paragraaf 4.2.3 voor de beschrijving van het beschermde stadsgezicht).

De bouw van een ondergrondse parkeergarage zal effect hebben op grondwaterstand. In de notitie "Ontwateringsberekening demping watergang Noordwest Ziekenhuis Alkmaar" van 18 oktober 2017 wordt aanbevolen om bij uitwerking van het concrete bouwplan de effecten met een grondwatermodel inzichtelijk te maken (zie bijlage 17 bij de plantoelichting, blz. 6). In de planregels is vastgelegd dat de bouw van een ondergrondse parkeergarage alleen mogelijk is indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de waterhuishouding (zie artikel 6, lid 6.3, onder 6.3.2, sub a).

Over mogelijke extra functies in het pand Westerlicht en daardoor extra verkeer op de Prinses Julianalaan als gevolg van de ondergrondse parkeervoorziening, merk ik op dat voor de gronden met de bestemming "Gemengd" die aan het Westerlicht is toegekend geen parkeervraag is berekend. Verder merk ik op dat de ontsluiting van de mogelijke ondergrondse parkeergarage aan de Wilhelminalaan of op de hoek daarvan met de Metiusgracht is voorzien (zie paragraaf 6.2); extra verkeer op de Prinses Julianalaan vanwege de ondergrondse parkeergarage is dan niet aannemelijk.

Gevolgen voor woonklimaat bovengrondse parkeervoorziening
Het parkeren zoals dat in variant 2 wordt voorzien omvat voor de eindsituatie een bovengrondse parkeergarage in combinatie met parkeren op maaiveld (zie de plantoelichting, blz. 75). Een eventuele bovengrondse parkeergarage op het ziekenhuisterrein ter hoogte van de Metiusgracht zou binnen de loopafstand van 150 meter gerealiseerd kunnen worden, die in de Parkeernormennota als acceptabel is aangemerkt.

In het Verkeersonderzoek is beschreven dat de realisatie van de varianten van de eindsituatie maximaal een lichte toename van concentraties NO_2 en PM_{10} tot gevolg hebben, die ruim onder de maatgevende grenswaarden liggen (zie het Verkeersonderzoek, blz. 38, bijlage 16 bij de plantoelichting).

In het Verkeersonderzoek is verder beschreven dat bij realisatie van zowel de in- als uitgang van de parkeervoorziening aan de Metiusgracht, de hoogst optredende geluidbelasting, die reeds boven de voorkeurgrenswaarde ingevolge de Wet geluidhinder ligt, verder toeneemt (zie het Verkeersonderzoek, blz. 35 en 35, bijlage 16 bij de plantoelichting). In het verweerschrift is (blz. 21) aangegeven dat daarom het afwikkelen van verkeer via de Metiusgracht alleen als in- of uitgang gewenst is. Het plan maakt een dergelijke invulling mogelijk.

Verder zullen ook bij aanleg van een bovengrondse parkeervoorziening in combinatie met parkeren op maaiveld (eindsituatie variant 2) mogelijk bestaande (monumentale) bomen gekapt dienen te worden. Over de vereisten voor de kap van bomen verwijs ik naar de paragraaf 4.3 "Vellen van bomen" eerder in dit verslag.

Convenant parkeerplaatsen aan Harddraverslaan
Het convenant tussen het voorheen Medisch Centrum Alkmaar (MCA) (thans Noordwest Ziekenhuisgroep) en de gemeente Alkmaar dat betrekking heeft op het verwijderen van parkeerplaatsen aan de Harddraverslaan, vormt geen onderdeel van het voorliggende planologische regime. Eventuele afspraken in dat convenant dienen via een andere weg gerealiseerd dan wel afgedwongen te worden voor zover die niet reeds gerealiseerd zijn.

Keuze plangrens
De grenzen van het plangebied komen grotendeels overeen met de eigendomsgrenzen van het ziekenhuisterrein Noordwest Ziekenhuis Alkmaar. Het is de beleidsvrijheid van de raad om de ligging van de plangrenzen te bepalen. Aangezien het plan tot doel heeft de verbouwing van het ziekenhuis mogelijk te maken, lijkt de keuze voor deze plangrens geen onlogische. De gevolgen van het plan voor de parkeersituatie in de omgeving van het ziekenhuis dienen bij de vaststelling van het plan evenwel betrokken te worden. In het voorgaande deel van dit hoofdstuk is beschouwd op welke wijze dat belang is betrokken bij het besluit tot vaststelling van het plan.

6.1.8 Samenvatting: bepalen onbalans
De door verweerder berekende parkeervraag op basis van de parkeernormen uit de "Parkeernormennota 2017-2027" van de gemeente Alkmaar omvat minimaal 1.184 en maximaal 1.329 parkeerplaatsen. Geconstateerd is dat voor de gronden met de bestemming "Gemengd" geen parkeervraag berekend is. Het toegelaten gebruik van de gebouwen Westerlicht en Cadettenschool op die gronden kan een extra aanloop van bezoekers met zich meebrengen. Ik stel derhalve vast dat in voornoemde berekening niet is uitgegaan van de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan.

De gemeente beoogt 1.250 parkeerplaatsen te realiseren in de eindsituatie van de verbouwing van het ziekenhuis en ook in de tussenoplossingen ter overbrugging van de jaren totdat de eindsituatie gereed is. Wanneer de maximale parkeervraag van de functies op de gronden met de bestemming "Gemengd" wel zouden zijn betrokken bij de berekening van de parkeervraag, dan is het aanbod van 1.250 parkeerplaatsen niet afdoende. De berekende minimale vraag bedraagt reeds 1.184 parkeerplaatsen. Indien daar een extra vraag bij zou komen vanwege de functies op de gronden met de bestemming "Gemengd", dan zou bij een extra vraag naar 66 parkeerplaatsen reeds het beoogde aanbod worden ingevuld (1.250 – 1.184 = 66). In de gebouwen Westerlicht en Cadettenschool zijn gelet op de omvang van de gebouwen en de aanwezigheid van meerdere verdiepingen, ruimschoots meer dan bijvoorbeeld 66 aanleunwoningen mogelijk. De parkeernorm uit de "Parkeernormennota 2017-2027" voor één aanleunwoning bedraagt minimaal 0,9 en maximaal 1,1 parkeerplaats (zie bijlage STAB-6.3, bijlagen, blz. 8). De parkeervraag behorende bij de maximale mogelijkheden van het plan zal derhalve de 1.250 parkeerplaatsen overstijgen.

Een parkeeraanbod van 1.250 parkeerplaatsen brengt bij een uitvoering van variant 1 "ondergrondse parkeergarage", in de omliggende straten van het ziekenhuis, de Singelgarage en de parkeerlocatie Bloemenkolk een (nog) problematische(re) parkeerdruk dan thans het geval is op die locaties met zich mee. Daarnaast dient bij variant 1 een deel

van de extra parkeerders een loopafstand te overbruggen die volgens de Parkeernormennota niet aan de richtlijn voldoet.
Bij uitvoering van variant 2 "bovengrondse parkeervoorziening" zijn afdoende parkeerplaatsen aan de Metiusgracht, Wilhelminalaan, Harddraverslaan en Julianalaan binnen een acceptabele loopafstand beschikbaar. Op die locaties brengt variant 2 wel een verslechtering van de parkeerdruk met zich mee. In de huidige situatie is volgens het parkeerdrukonderzoek de parkeerdruk aan bijvoorbeeld de Metiusgracht niet problematisch (lager dan 80%); uitvoering van variant 2 brengt voor de Metiusgracht een problematische parkeerdruk met zich mee.

Aangezien de parkeervraag (bij maximale invulling van het plan) het aanbod van 1.250 parkeerplaatsen overstijgt, zullen de hierboven geschetste gevolgen van de beoogde invullingen van variant 1 en variant 2 voor de parkeerdruk in de omgeving en voor de te lopen afstand naar het ziekenhuis verder verslechteren. Een vergroting van het parkeeraanbod op het eigen terrein van het ziekenhuis is evenwel mogelijk. Het voorliggende plan maakt op de gronden met de bestemmingen "Maatschappelijk" en "Gemengd" de aanleg van parkeervoorzieningen mogelijk. De uiteindelijke invulling van het plangebied en niet de maximale invulling is bepalend voor de werkelijke parkeervraag en voor de beantwoording van de vraag of er een tekort aan parkeerplaatsen is of niet.

6.2 Bereikbaarheid

6.2.1 Het geschil

Appellante Bewonersvereniging Metiusgracht (1B) kan zich niet verenigen met de verplaatsing van de hoofdingang aan de Wilhelminalaan naar de Metiusgracht. Zij vreest voor overlast voor omwonenden en voor verdere verslechtering van de verkeerssituatie.

De slechte bereikbaarheid van het ziekenhuis, verkeerscongestie bij de Kennemerstraatweg en -singel en de afslag bij de kruispunten worden volgens Stichting ANIMO (1C) niet opgelost. De Prinses Julianalaan leent zich vanwege haar ligging midden in het park niet voor de ontsluiting van het ziekenhuis.

In het verweerschrift is beschreven dat uit het verkeersonderzoek volgt dat een hoofdontsluiting aan de Metiusgracht alleen als in- of uitgang gewenst is; hetgeen ook in het plan is vastgelegd. Verder is aangegeven dat het verkeersonderzoek geen aanleiding geeft om het verkeer op de Julianalaan te beperken (zie het verweerschrift, blz. 21).

6.2.2 Bevindingen

De Metiusgracht (aan de noordoostzijde van het plangebied) wegvakken 1 en 2 (het deel waar de woningen van de leden van de Bewonersvereniging Metiusgracht (1B) staan) is aan

te merken als erftoegangsweg (zie afbeelding 6.7, voor de ligging van de Metiusgracht). De Metiusgracht wegvak 3 (Metiusgracht hoek Wilhelminalaan – aansluiting Kennemerstraatweg) en de Kennemerstraatweg (ten oosten van het plangebied) zijn aan te merken als gebiedsontsluitingswegen (zie afbeelding 6.2, parkeerlocaties 11 en 12, en afbeelding 6.3 voor de ligging van de Kennemerstraatweg).

De gronden van het ziekenhuisterrein aan de zuidzijde van de Metiusgracht hebben voor wat betreft het oostelijke deel daarvan, de bestemming "Groen". Het overgrote westelijke deel heeft daarbij de aanduiding "overige zone - weg – 2" en het uiterste oostelijke deel – op de hoek met de Wilhelminalaan – heeft de aanduiding "overige zone - weg – 1" (zie afbeelding 6.7, en bijlage STAB-6.6). Op de gronden met de aanduiding "overige zone - weg – 1" mag één ontsluitingsweg worden aangelegd (zie artikel 12, lid 12.5). Op de gronden met de aanduiding "overige zone - weg – 2" mag één ontsluitingsweg, bestaande uit een inrit of een uitrit, worden gerealiseerd (zie artikel 12, lid 12.6).
Het westelijke deel van de gronden van het ziekenhuisterrein aan de Metiusgracht heeft de bestemming "Maatschappelijk" (zie afbeelding 6.7, en bijlage STAB-6.6). De gronden met de bestemming "Maatschappelijk" zijn onder meer bestemd voor ontsluitingswegen (zie artikel 6, lid 6.1, onder m).

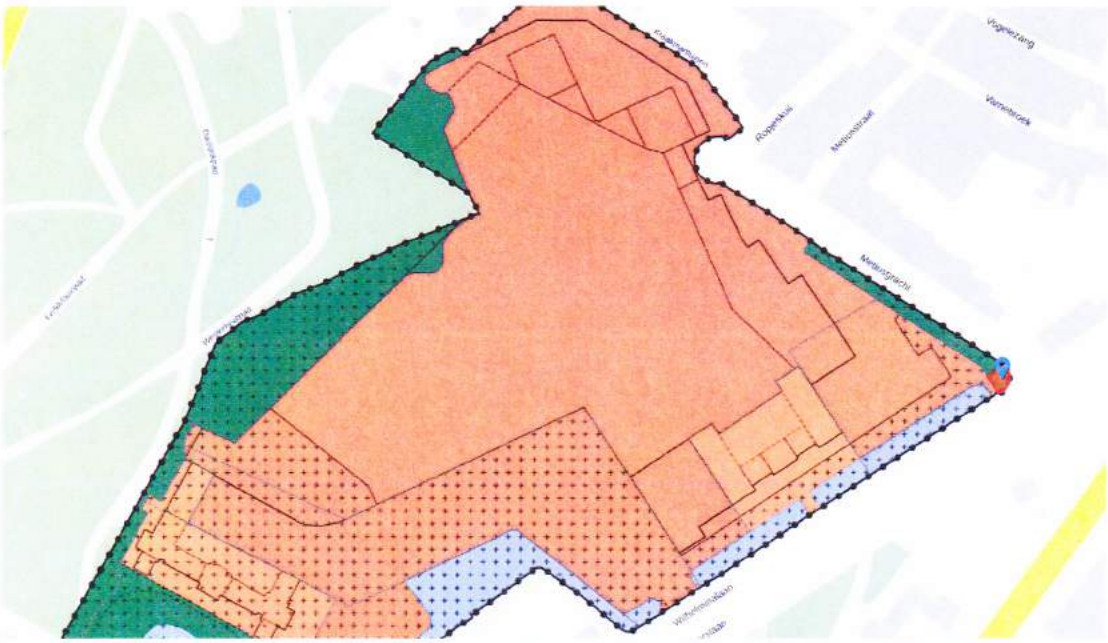

Afbeelding 6.7: het plangebied aan de Metiusgracht; op de hoek van de Metiusgracht met de Wilhelminalaan zijn de gronden rood gearceerd die zijn voorzien van de aanduiding "overige zone - weg – 1" (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Het plan maakt de ontsluiting van het ziekenhuisterrein via een in- of uitgang aan de Metiusgracht mogelijk, alsook een in- en uitrit aan de Wilhelminalaan. Het plan maakt het

overigens ook mogelijk dat aan de Metiusgracht zowel de in- als uitgang van de ontsluiting gerealiseerd kan worden.

Verweerder beoogt - zo is beschreven in het verweerschrift (blz. 21) - om aan de Metiusgracht een in- of een uitgang te realiseren. Een in- en uitgang aan de Wilhelminalaan is een andere mogelijke uitvoering van de ontsluiting volgens het verweerschrift.

In het verkeersonderzoek is beschreven dat een in- of uitgang aan de Metiusgracht in combinatie met een uit- of ingang aan de Wilhelminalaan een verkeersintensiteit van 4.300 motorvoertuigen per etmaal (hierna: mvt/etm) op de Metiusgracht tot gevolg heeft (zie het verkeersonderzoek in bijlage 16 bij de plantoelichting, figuur 25 op blz. 33, wegvak 1 en 2 Metiusgracht – zie figuur 2 van het verkeersonderzoek). Een in- en uitgang aan de Wilhelminalaan zou een verkeersintensiteit van 1.720 mvt/etm met zich meebrengen (zie het verkeersonderzoek, figuur 23 op blz. 31). Op het wegvak Metiusgracht, hoek Wilhelminalaan – aansluiting Kennemerstraatweg (Metiusgracht wegvak 3) zal de verkeersintensiteit 12.490 mvt/etm bedragen.

In het verkeersonderzoek (blz. 4) is aangegeven dat de gemeente Alkmaar doorgaans een maximale capaciteit van 5.000 mvt/etm hanteert voor een erftoegangsweg binnen de bebouwde kom, en 12.000 mvt/etm voor een gebiedsontsluitingsweg binnen de bebouwde kom.

Een in- of een uitgang aan de Metiusgracht – een erftoegangsweg - brengt een verkeersintensiteit op de wegvakken 1 en 2 van de Metiusgracht (het deel waar de woningen van de leden van de Bewonersvereniging Metiusgracht (1B) staan) met zich mee, dat in de gemeente Alkmaar toelaatbaar wordt geacht. Voor Metiusgracht wegvak 3 is in het verkeersonderzoek (blz. 21) aangegeven dat gescheiden fietsinfrastructuur gewenst is. Mondeling werd namens de gemeente toegelicht dat het realiseren van aanvullende maatregelen voor fietsers binnen de huidige ruimte mogelijk is.

Over de bereikbaarheid van het ziekenhuis merk ik op dat deze van belang is voor het functioneren van het ziekenhuis. Voor zover appellante meent dat de bereikbaarheid van het ziekenhuis onvoldoende is vanwege verkeerscongestie op omliggende wegen merk ik op dat de verkeerscirculatie binnen de gemeente door allerlei flankerende maatregelen, zoals een groene golf, bevorderd kan worden. In de huidige situatie, met de huidige inrichting van de omliggende wegen, vormt de bereikbaarheid van het ziekenhuis geen zware belemmering voor haar functioneren. Als gezegd beoogt de gemeente om de parkeersituatie te verbeteren door 250 extra parkeerplaatsen in de eindsituatie te realiseren. Met een toename van parkeren op het eigen terrein is het aannemelijk dat de

parkeerdruk in de omliggende straten/wijk vermindert, hetgeen op haar beurt een vermindering van zoekverkeer met zich meebrengt. Daarmee zal ook de verkeerssituatie verbeteren.

Over de Prinses Julianalaan is in het verweerschrift (blz. 21) aangegeven dat het oostelijke deel aangepast zal worden. Mondeling werd namens de gemeente toegelicht dat herinrichting past binnen het huidige profiel en dat die zal bestaan uit het verwijderen van de middengeleider en het creëren van fietsstroken. Voor deze aanpassingen is geen planologische wijziging nodig. De Prinses Julianalaan ligt niet binnen het plangebied.

6.3 Ambulanceroute

6.3.1 Het geschil

Stichting ANIMO (1C) stelt dat het bij de secundaire route van ambulances vanaf de Westerweg niet duidelijk is waar de ambulances vandaan komen en of er beperkingen gelden aan het gebruik van deze route. Appellante is van mening dat de Westerweg qua profiel en functie niet geschikt is als ambulanceroute. Appellante merkt hierbij op dat vanwege de slechte bereikbaarheid van het ziekenhuis via de primaire route, de secundaire route belangrijker zal worden dan de primaire. Aangevoerd wordt tevens dat de ambulances op de Prinses Julianalaan een toename van piekgeluiden met zich meebrengen die in een groot deel van park als buitengewoon storend ervaren zullen worden. Appellante is verder van mening dat de ontsluitingsweg op het ziekenhuisterrein naar de spoedeisende hulp verstoring van het park en ook aantasting van het beschermde stadsgezicht met zich meebrengt.

In het verweer is aangegeven dat de ambulances in de meeste gevallen via de Kennemerstraatweg dan wel Kennemersingel het ziekenhuis vanuit de oostzijde zullen benaderen. Voor het incidenteel aanrijden via de westzijde acht de gemeente het profiel van de Westerweg afdoende (zie het verweerschrift, blz. 22).

6.3.2 Bevindingen

De ambulances die vanaf de Randweg naar het ziekenhuis rijden zullen – zo is namens de gemeente aangegeven - als hoofdroute de Kennemerstraatweg - Prinses Julianalaan gebruiken. Vanuit het noorden zal het ziekenhuis via de Kennemersingel - Kennemerstraatweg - Prinses Julianalaan bereikt worden. Deze hoofdroutes maken gebruik van het oostelijke deel van de Prinses Julianalaan. De alternatieve route vanaf de Randweg en vanuit het noorden loopt via de Westerweg (noord- dan wel zuidzijde) en bereikt het ziekenhuis via de westzijde van de Prinses Julianalaan (zie afbeelding 6.8 voor een weergave van de aanrijroutes naar het ziekenhuis).

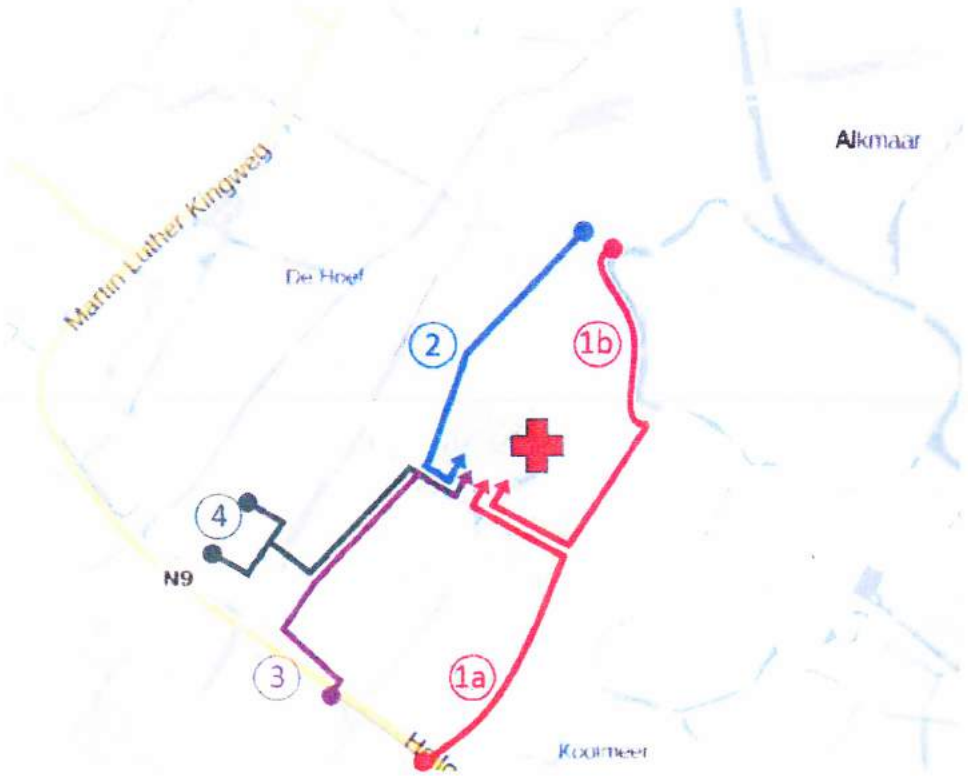

LEGENDA

1a	*Route Randweg – Kennemerstraatweg (hoofdroute)*
1b	*Route Bergerweg -- Kennemersingel (hoofdroute)*
2	*Route Bergerweg - Westerweg*
3	*Randweg-Reguliersiaan - Westerweg*
4	*Kalkovenseweg - Westerweg*

Afbeelding 6.8: Aanrijroutes ambulance (bron: bijlage 9 bij het verweerschrift).

In de huidige situatie ligt de spoedeisende hulp aan de westzijde van de Metiusgracht (zie afbeelding 6.8). Thans wordt derhalve als hoofdroute eveneens gebruik gemaakt van de Kennemerstraatweg en de Kennemersingel. Het niet afdoende functioneren van deze hoofdroute heeft appellante niet nader onderbouwd. Namens verweerder werd toegelicht dat de ambulances zijn uitgerust met een verkeerslichtbeïnvloedingssysteem. Op de Kennemerstraatweg zijn verkeerslichten aanwezig; inzet van het verkeerslichtbeïnvloedingssysteem in de ambulances verkort dan de aanrijtijd. Aangezien die route thans kennelijk afdoende functioneert, zie ik geen aanleiding voor de veronderstelling dat dat in de toekomst niet het geval zou zijn.

Van de zijde van de verweerder werd mondeling toegelicht dat de Westerweg een breedte van zes meter heeft inclusief fietsstroken, en dat die weg versmallingen kent. Om die reden is die route niet als hoofdroute aangemerkt, aldus verweerder. Ik constateer dat de route

waarbij van de Westerweg gebruik wordt gemaakt wel als secundaire route voor ambulances kan functioneren.

In de beoogde situatie zal aan de westzijde van het monumentale pand Westerlicht de toegangsweg voor de ambulance naar de spoedeisende hulp worden gerealiseerd (zie voor de ligging van die toegangsweg bijlage STAB-2.6, blz. 21 en 22). In het plan is aan die gronden de bestemming "Groen – Park" en de aanduiding "Overige zone - gebruiksgebied – 2" toegekend (zie bijlage STAB-6.7). Die gronden zijn bestemd voor een ontsluitingsweg met een oppervlak van maximaal 800 m² (zie artikel 5, lid 5.3, onder 5.3.2, sub a, van de planregels). Aan die gronden is tevens de aanduiding "Overige zone - ontsluiting nooddiensten" toegekend (zie bijlage STAB-6.7); de planologische regeling behorende bij die aanduiding is overigens bij de regeling voor de gronden met de bestemming "Groen" opgenomen (zie artikel 4, lid 4.1, onder c). Verder is bepaald dat de voorwaardelijke verplichtingen in artikel 12, lid 12.1 t/m lid 12.3, in acht genomen dienen te worden (zie artikel 5, lid 5.3, onder 5.3.2). Die voorwaardelijke verplichtingen omvatten een compensatieverplichting (1 op 1) bij kap van bomen ten behoeve van de ziekenhuisverbouwing. Beoogd wordt - zo werd toegelicht door de initiatiefnemer - om de toegangsweg op korte afstand van het gebouw het Westerlicht te situeren, om het aantal te kappen bomen zoveel mogelijk te beperken. Voor de aanleg van de weg zullen evenwel bomen gekapt dienen te worden (zie paragraaf 4.3).

Over het gebruik van de sirene is door verweerder aangegeven dat de sirene wordt uitgezet bij het betreden van het ziekenhuisterrein (zie bijlage 4 bij het verweerschrift, blz. 4). Wanneer een ambulance afslaat van de Prinses Julianalaan om het laatste stuk over het eigen terrein naar de spoedeisende hulp te rijden, zal alleen verstoring door motorgeluid en door de fysieke aanwezigheid van de ambulance kunnen optreden. Aangezien dat deel van de aanrijroute direct langs een gebouw (het Westerlicht) is gesitueerd, en mede gelet op de lage voertuigintensiteit op die toegangsweg, acht ik de verstorende werking van ambulances op de toegangsweg van beperkte omvang. Dit neemt niet weg dat het gebruik intensiever zal worden waar voorheen geen auto's konden rijden.
Een toename van piekgeluiden in het park door het rijden met sirene door ambulances over de Prinses Julianalaan, zal zoals appellante aangeeft inderdaad optreden: die piekgeluiden zullen hoorbaar zijn voor de bezoekers van het park. In welke mate dat als storend zal worden ervaren is op voorhand niet vast te stellen. De raad heeft echter in zijn afweging deze geluidstoename niet van doorslaggevend belang geacht.

7 Het dempen van een watergang

7.1 Het geschil

Stichting ANIMO (1C) stelt dat de waterloop gelegen tussen huize Westerlicht en de bestaande bebouwing van het ziekenhuis en aan de achterzijde van het ziekenhuis van groot belang is voor de beheersing van het grondwater in het plangebied. Deze waterloop zal echter worden gedempt. In afbeelding 7.1 is de te dempen watergang opgenomen: deze is met een onderbroken oranjelijn omgeven.

Afbeelding 7.1: Het watersysteem in en rond het plangebied (bron: figuur 2.2 uit de watertoets).

Appellante vreest dat de demping een negatieve invloed zal hebben op de grondwaterstand en dat deze effecten onvoldoende zijn onderzocht. Ze geeft daarbij aan dat de peilbuizen, waarop een uitgevoerde studie is gebaseerd, buiten het plangebied liggen. De uitkomsten van de studie worden daarom in twijfel getrokken.
In de studie is voorts onvoldoende onderzoek gedaan naar de effecten van de aanleg van een ondergrondse parkeergarage op de stroming van het grondwater. Appellante vreest dat veranderingen in de stroming van het grondwater (in samenhang met klimaatverandering) kan leiden tot een verdroging van de Westerhout. In het verlengde daarvan geeft appellante aan dat effecten zullen optreden van een verandering in de

grondwaterstroming op de kwaliteit van de groene verbinding tussen het parkbos Westerhout en de Wilhelminalaan. In de nul bomenvariant wordt hiervoor wel een oplossing geboden.

In het verweerschrift van 28 maart 2018 geeft de raad aan dat demping van de watergang noodzakelijk is voor de nieuwbouw van het ziekenhuis. Voor de compensatie van het verlies van oppervlaktewater wordt verwezen naar artikel 11, lid 11.1 van de planregels, waarin is vastgelegd dat de compensatie 1:1 moet plaatsvinden.
Voorts zijn de effecten van de demping van de watergang op de grondwaterstromen voldoende onderzocht. Volgens de raad zijn voor de bomen geen problemen te verwachten omdat de ontwateringsnorm wordt gehaald. Om het zogenoemde uitzakken van het grondwater tegen te gaan, is het mogelijk om een poreuze leiding aan te brengen op de locatie van de te dempen watergang[1]. In het onderzoek is geadviseerd om extra peilbuizen te plaatsen in het plangebied en tijdig te starten met het monitoren van de grondwaterdynamiek. Zodoende kan een goed beeld verkregen worden van de huidige grondwaterdynamiek en kan in de toekomst geanticipeerd worden op mogelijke effecten van de demping van de watergang (zie het verweerschrift, blz. 22-23).
In de toelichting op het bestemmingsplan is aangegeven dat deze peilbuizen ook daadwerkelijk geplaatst zullen worden (zie de plantoelichting, blz. 59).

7.2 De planregeling

Aan de gronden, waarop de nieuwbouw van het ziekenhuis is geprojecteerd, is de bestemming "Maatschappelijk" toegekend, waarbij in de bestemmingsomschrijving is opgenomen dat de gronden onder meer bestemd zijn voor waterlopen en waterpartijen (zie artikel 6, lid 6.1, onder p).
In de bouwregels is bepaald dat ondergrondse bouwwerken zijn toegestaan, met een bouwdiepte van maximaal 0,0 meter onder NAP dan wel de bestaande bouwdiepte (zie artikel 6, lid 6.2, onder 6.2.2). Het is mogelijk van deze bouwregels af te wijken en een ondergronds bouwwerk op te richten met een bouwdiepte van maximaal 10,0 meter onder NAP. Aan deze afwijkingsbevoegdheid zijn voorwaarden verbonden, te weten dat de waterhuishouding niet onevenredig mag worden aangetast (zie artikel 6, lid 6.3 , onder 6.3.2).

Uit de planregeling volgt dat de aanwezigheid van waterlopen en watergangen niet in strijd is met de toegekende bestemming. Duidelijk is evenwel dat deze bestaande watergang zal worden gedempt ten behoeve van de nieuwbouw van het ziekenhuis.

---

1 Deze waterleiding is bedoeld als een ontwateringsmiddel, dat een deel van de functie van de te dempen watergang overneemt.

Uit de planregeling volgt tevens dat de aanleg van een ondergrondse parkeergarage pas na toepassing van de afwijkingsbevoegdheid mogelijk is. Gelet op het feit dat aan de toepassing van de afwijkingsbevoegdheid voorwaarden zijn verbonden, onder meer op het gebied van de waterhuishouding, maakt dat ingrepen met mogelijk negatieve effecten op de grondwaterdynamiek niet bij recht mogelijk zijn. Een nadere afweging, al dan niet na het uitvoeren van een nader onderzoek, dient vooraf te gaan aan de afweging of een parkeergarage kan worden opgericht.

7.3 De onderzoeken

In de toelichting op het plan is in paragraaf 6.6 ingegaan op het aspect water, waarbij aandacht is besteed aan de compensatie van het verlies aan oppervlaktewater en effecten op het grondwater ter plaatse.
Demping van oppervlaktewater zal worden gecompenseerd door de bestaande vijver aan de westzijde van het plangebied uit te breiden. Mogelijk wordt een singel langs de Metiusgracht aangelegd, waardoor het wateroppervlak zal toenemen en uiteindelijk meer wateroppervlak zal ontstaan dan in de huidige situatie.

Ten behoeve van de beoordeling van de effecten van de demping van de watergang zijn in het kader van het bestemmingsplan de onderstaande onderzoeken uitgevoerd:

1. Watertoets (bijlage 9 van de toelichting op het bestemmingsplan);
2. Ontwateringsberekening demping watergang (ook aangeduid als het hydrologisch onderzoek);
3. Berekening verdroging door demping (bijlage 10 bij verweerschrift raad van de gemeente).

De watertoets
De watertoets is opgesteld op 6 juni 2017 door SWECO in opdracht van de gemeente Alkmaar. In de watertoets zijn het watersysteem (stroomrichting) als ook kunstwerken (duikers) in kaart gebracht (zie nogmaals afbeelding 7.1).

Bij de beschrijving van de toekomstige situatie is aangegeven dat het verlies aan oppervlaktewater dient te worden gecompenseerd op last van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK).
Voorts is gesteld dat het watersysteem door de demping zal veranderen. Op welke wijze deze verandering zal plaatsvinden, wordt niet nader belicht. Evenmin is een uitspraak gedaan over de gevolgen voor de bomen in het plangebied, al dan niet in combinatie met de aanleg van een ondergrondse parkeergarage. Uitsluitend is geconstateerd dat, indien

gekozen wordt voor ondergronds bouwen, de gevolgen hiervan op de grondwaterstroming nader moeten worden onderzocht (zie bijlage 9 bij het bestemmingsplan, blz. 11).

De ontwateringsberekening

De ontwateringsberekening van 18 oktober 2017 is, naar mijn mening, te beschouwen als een aanvulling op de watertoets en is opgesteld voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingsplan.

In de ontwateringsberekening is ingegaan op de samenstelling van de bodem ter plaatse van het ziekenhuis en op de grondwaterstanden.
Bij de opstelling van de berekening is gebruik gemaakt van gegevens van onder meer het Actuele Hoogtebestand Nederland (AHN), het DINO-loket en REGIS II.[2] Ook is uitgegaan van de eerder opgestelde Watertoets.
In de berekening is voorts verwezen naar het grondwatermeetnet in Alkmaar. Op de kaart van het meetnet zijn locaties van peilbuizen aangegeven. Een fragment van die kaart is opgenomen in afbeelding 7.2.

2 REGIS II is een model waarin de bodemlagen tot een diepte van 500 meter zijn onderverdeeld in watervoerende en slecht doorlatende lagen. Met dit model is de waterdoorlatendheid van de bodem in te schatten.

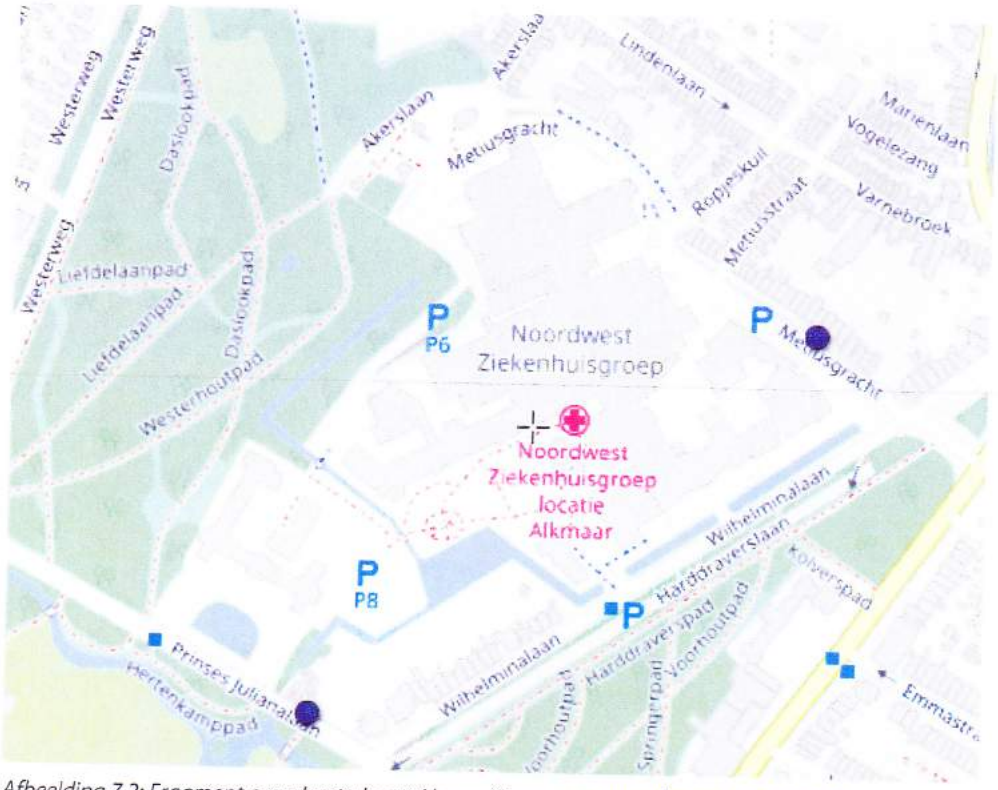

Afbeelding 7.2: Fragment grondwaterkaart Almaar (bron: www.grondwaterinalkmaar.nl).

In de afbeelding staan de blauwe stippen[3] voor peilbuizen, waar op dit moment handmatig metingen aan het grondwater worden verricht. Uit een vergelijking met de planverbeelding blijkt dat de peilbuizen aan de Prinses Julianalaan (peilbuisnummer 231) en aan de Metiusgracht (peilbuisnummer 086) daadwerkelijk buiten het plangebied staan. In bijlage STAB-7.1 zijn de specificaties van de peilbuizen opgenomen.
De afstand tussen de peilbuis aan de Prinses Julianalaan en de grens van het plangebied bedraagt circa 27 meter (gemeten op ruimtelijkeplannen.nl) en van de peilbuis aan de Metiusgracht tot het plangebied circa 20 meter.

In de ontwateringsberekening is uitgegaan van peilbuis 231 en peilbuis 086. Daarbij is een analyse gemaakt van het waterpeil (aan de hand van de gemiddelde grondwaterstand), de ontwateringsdiepte en de opbolling.
Het verschil tussen waterpeil, opbolling en ontwateringsdiepte blijkt uit de onderstaande afbeelding.

---

3 Ook staat op de kaart een roze stip met een kruis, waarvan in de legenda geen verklaring is opgenomen. Noch zijn mij van die locatie specificaties bekend. Deze stip bevindt zich, in tegenstelling gespecificeerde peilbuizen, wel in het plangebied. Het komt mij voor dat de stip niet in relatie staat tot peilbuizen maar een locatieaanduiding van het ziekenhuis betreft.

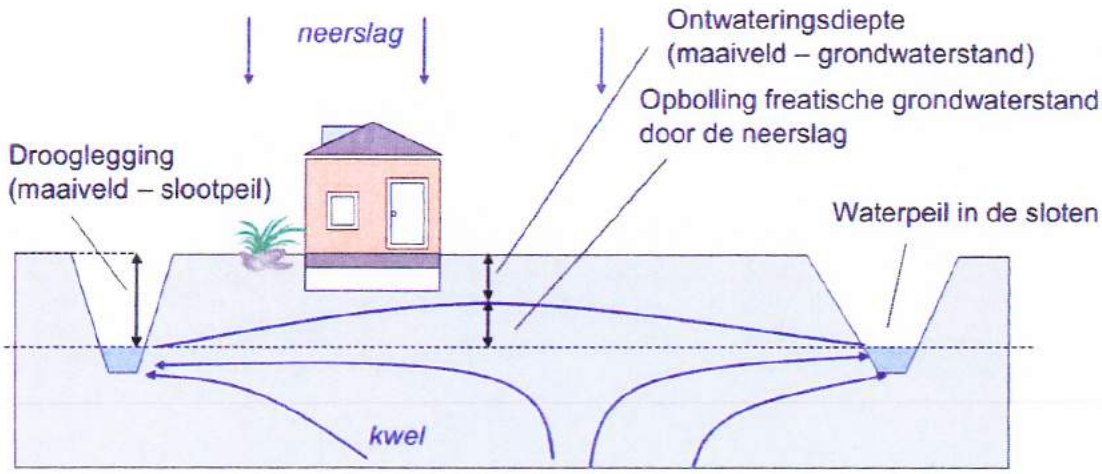

Afbeelding 7.3 Uitleg van het principe van ontwatering (bron: Ontwateringsberekening, blz. 3).

Uit de metingen van de peilbuizen blijkt dat in de huidige situatie de gemiddelde grondwaterstand (GHG) gelijk is aan het peil in het boezemwater en dat fluctuatie in de grondwaterstanden voornamelijk veroorzaakt wordt door verdamping door onder meer bomen en van neerslag (zie ontwateringsberekening, blz. 2). De GHG komt uit op NAP -0,50 m.
Ook is de opbolling van het grondwater in de huidige en in de toekomstige situatie (dus met dempen van de watergang) berekend. Uit deze berekeningen blijkt dat de opbolling toeneemt in de toekomstige situatie maar nog steeds binnen dezelfde bandbreedte blijft als de metingen in de peilbuis aan de Metiusgracht. De ontwateringsdiepte komt uit op NAP -0,13 m.

De uitkomsten van de berekeningen zijn vervolgens gekoppeld aan richtwaarden voor ontwatering van bomen op zandgronden, aangezien de ondergrond van het plangebied zand bestaat. In de literatuur is een richtwaarde van de ontwatering van NAP -0,70 m gangbaar.
Uitgaande van een hoogte van het maaiveld van NAP +0,60 m, zal de ontwateringsdiepte ter plaatse uitkomen op NAP -0,73 m. Dit is derhalve een grotere ontwatering dan de richtwaarde, zij het dat het verschil in ontwatering beperkt is.
In de conclusies van de ontwateringsberekening wordt voorts gesteld dat de effecten op de bomen vanwege het geringe verschil beperkt zijn. Desalniettemin wordt aanbevolen om in het plangebied peilbuizen te plaatsen en de grondwaterdynamiek in kaart te brengen teneinde de mogelijke effecten van de demping inzichtelijk te maken. Voorts is aanbevolen om de effecten van de aanleg van een ondergrondse parkeergarage in samenhang met de demping van de watergang in beeld te brengen.

Naar aanleiding van de ontwateringsberekening merk ik op dat de gebruikte peilbuizen niet in het plangebied staan. De afstanden van de peilbuizen tot aan het plangebied zijn naar mijn mening beperkt. Ik houd daarbij rekening met het feit dat ter plaatse geen breuken[4] in de ondergrond bekend zijn. Uitgaande van het feit dat het plangebied bestaat uit een pakket van goed waterdoorlatende zandgronden tot een diepte van 10 m, kunnen de gegevens van de peilbuizen gebruikt worden als basis voor de berekeningen.
Zowel bij de gebruikte berekeningsmethode als bij de uitkomsten van de berekeningen plaatsen appellanten geen kanttekeningen. Noch hebben appellanten aangegeven dat de koppeling van de uitkomsten aan de richtwaarden voor ontwatering niet correct is.
Effecten van de aanleg van een ondergrondse parkeergarage zijn in de ontwateringsberekening niet berekend of anderszins in kaart gebracht. Het is echter niet uit te sluiten dat deze aanleg (vanwege de toegestane bouwdiepte van 10 m) effecten zal hebben op de grondwaterstroming. Uit de bodemopbouw blijkt namelijk dat zich onder de diepte van 10 m een andere bodemlaag bevindt, met een veel geringer waterdoorlatend vermogen dan de bovenste laag (zie ontwateringsberekening, blz. 2). Indien de goede waterdoorlatende laag ten dele geblokkeerd wordt door de aanwezigheid van een ondergronds bouwwerk zal het grondwater zich een weg rond het "obstakel" banen en kan de grondwaterstroming veranderen.

De berekening verdroging (bijlage bij het verweerschrift)
Bij het verweerschrift is een bijlage opgenomen waarin aanvullende berekeningen zijn opgenomen over de effecten van de demping van de watergang in het plangebied.
Het gaat daarbij met name om berekeningen van mogelijke verdroging en het uitzakken van grondwater in een droge periode. Aanvullend ten opzichte van de ontwateringsberekening is gebruik gemaakt van kwel/infiltratiekaarten van RIZA/RWS.

Uit de berekeningen komt naar voren dat de uitzakking in de toekomstige situatie toeneemt ten opzichte van de bestaande situatie. Gesteld is dat de uitzakking in de praktijk wellicht minder groot zal zijn dan de berekende waarde, omdat bij de berekening is uitgegaan van het midden van twee watergangen. In praktijk echter staan de bomen dichter bij de (overblijvende) watergangen, waar uitzakking geringer is. Dit is het gevolg van de vorm van uitzakking, die net als opbolling te zien is als een kromme, met de oorsprong bij de watergang.
Om het uitzakken tegen te gaan, wordt aanbevolen om, ter plaatse van de te dempen watergang een poreuze leiding aan te brengen, die in contact staat met oppervlaktewater.

---

4 Breuken in de ondergrond kunnen een sterke invloed hebben op de grondwaterstroming doordat vaak sprake is van een omkering van die stroming. Dit is het gevolg van slecht waterdoorlatende gronden, die in het breuk op een geringe diepte kunnen liggen.

Zodoende kan zich in de leiding water verzamelen en wordt het effect van uitzakking verminderd. Als gevolg daarvan zal ook het risico op verdroging van de bomen afnemen.

Door middel van het aanbrengen van een poreuze leiding, die in verbinding staat met het oppervlaktewater, zal naar mijn mening, als het ware een variant op een watergang ontstaan. Net als in een gewone watergang biedt de poreuze leiding de mogelijkheid om water te verzamelen. De aanwezigheid van water in de poreuze leiding zal dan ook de functie van een watergang op de grondwaterstromen kunnen benaderen en overnemen.

7.4 De beoordeling van de onderzochte effecten

Bij onderzoeken naar de gevolgen voor de waterhuishouding is gebruik gemaakt van meetgegevens van het grondwater, afkomstig van peilbuizen buiten het plangebied. Gelet op de korte afstand tussen de peilbuizen en het plangebied en de goed waterdoorlatende ondergrond, is dit niet bezwaarlijk.
Uit de berekeningen komt naar voren dat gedurende droogte sprake kan zijn van een uitzakking van het water, die weer kan leiden tot verdroging van bomen. Om deze uitzakking tegen te gaan wordt de realisatie van een poreuze leiding voorgesteld, die in contact staat met oppervlaktewater. Deze leiding kan zodoende de functie van de watergang in het grondwatersysteem benaderen en vervangen. Daarmee kan onder meer verdroging van de bomen worden verminderd of voorkomen.

Wat betreft de effecten van de aanleg van een ondergrondse parkeergarage op de grondwaterstromen, stel ik vast dat in dit stadium geen onderzoek is verricht naar de gevolgen van de ondergrondse parkeergarage voor de waterhuishouding. Op grond van de bodemsamenstelling, een goede waterdoorlatende laag met daaronder een laag die minder waterdoorlatend is in samenhang met de toegestane omvang van een ondergrondse parkeergarage, zijn effecten naar mijn mening niet op voorhand uit te sluiten.

Bijlagen

Hoofdstuk 1

STAB-1.1	Toelichting van appellante Stichting Red de Hout op natuuronderzoek
STAB-1.2	Aanvullende stukken van appellante Stichting ANIMO
STAB-1.3	Nadere informatie van de Noordwest Ziekenhuisgroep

Hoofdstuk 2 De situatie

STAB-2.1	Fragment topografische kaart met de ligging van het ziekenhuis
STAB-2.2	Luchtfoto
STAB-2.3	Fotobijlage
STAB-2.4	Aanwijzingsbesluit Westerhoutkwartier tot beschermd stadsgezicht
STAB-2.5	Toelichting bij het besluit tot aanwijzing van het beschermd stadsgezicht
STAB-2.6	Presentatie "Informatiebijeenkomst schetsontwerp fase 1 Alkmaar"

Hoofdstuk 4 Alkmaarderhout

STAB-4.1	Kopieën van de gemeente m.b.t. het raadsbesluit uit 1969
STAB-4.2	Kopie van een gedeelte van de Lijst monumentale en waardevolle bomen behorende bij de Bomenverordening Alkmaar 2017
STAB-4.3	Luchtfoto met daarop aangegeven welke bomen buiten de zones A en B staan

Hoofdstuk 5 Soorten

STAB-5.1	Ontheffing ex artikel 3.5 lid 2 en 4 Wnb van 20 februari 2018

Hoofdstuk 6 Parkeren en verkeer

STAB-6.1	Parkeerdrukonderzoek
STAB-6.2	Uitsneden planverbeelding Westerlicht en Cadettenschool
STAB-6.3	Parkeernormennota
STAB-6.4	Begroting 2018 Ministerie van Volksgezondheid
STAB-6.5	Kencijfers CBS
STAB-6.6	Uitsneden planverbeelding ziekenhuisterrein naast Metiusgracht
STAB-6.7	Uitsneden planverbeelding toegangsweg spoedeisende hulp

Hoofdstuk 7 Het dempen van een watergang

STAB-7.1	Specificaties peilbuizen